

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.50
Pietų Amerikoje 3.00
Kanadoje 3.50

Pusmetis:
Amerikoje \$1.25
Pietų Amerikoje 1.50
Kanadoje 1.75

Apskeltimų kainų klauskite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

**THE BEST ADVERTISING
MEDIUM**

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 47

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, NOVEMBER-LAPKRIČIO 21 D., 1945

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atakiro Numerio
Kaina 6 centai.

METAI XL

Kongresas Pradėjo Tyrinėti Pearl Harbor Paslaptis

Praeitą savaitę kongreso paskirta komisija pradėjo tyrinėti Pearl Harbor paslaptis. Komisija nori iširti visas aplinkybes, kurios privedė prie karo ir ypač nori išaiškinti, kodėl Amerikos laivynas ir karo vadovybė buvo netikėtai užklupti Pearl Harbor laivyno bazėje, Havajų salose.

Iš pirmų parodymų ir dokumentų paaiškėjo, kad jau 1940 metais Amerika turėjo savo rankose slaptą japonų šriftą (slapta-raštį) ir žinojo visus pranešimus, kuriuos japonų karo vadovybė siuntė savo laivynui. Taip pat paaiškėjo, kad Amerikos vyriausybė laukė karo su Japonija. Todel palieka išaiškinti, kodėl mūsų laivynas nebuvo pasiruošęs japonų puolimą pasitikti.

Prieš tyrinėjimų komisiją yra kviečiami aukščiausieji mūsų karo vadai duoti paaiškinimų. Iš jų parodymų matyti, kad japonai iki 1941 m. lapkričio 29 d. tikėjosi susitarti su Amerika. Japonai reikalavo iš Amerikos, kad ji duotų jiems "laisvas rankas" Azijoje ir ypač Kinijoje. Jei mūsų šalis būtų sutikusi išduoti Kiniją, japonai nebūtų puolę Amerikos. Japonai prašė, kad Amerika "nesikistų" su Kinijos klausimais.

Už Kinijos išdavystę ir už statymą aliejaus Japonijai mūsų šalis būtų galėjusi nupirkti taiką. Bet Amerikos vyriausybė skaitė, kad nebegalima daryti japonam daugiau nuolaidų ir atsakė išduoti kinus. Tas pastumė japonus į karą. Komisija atidengs ir daugiau visokių karo paslaptį.

Amerikos Lietuvių Kongresas

Amerikos Lietuvių Kongresas susirinks šio mėnesio 29 d. Chicagoje, Congress Hotelyje ir tęsis tris dienas: ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį. Visos organizacijos ir pavieniai asmenys siųskite aukas ir sveikinimus Kongresui šiuo adresu: Lithuanian American Congress, Congress Hotel, 520 South Michigan Ave., Chicago 5, Ill.

Amerikos Lietuvių Taryba.

PATS APLANKĖ SAVO KAPĄ

Iš Iserlohn Vokietijoje praneša tokį nuotikį: anglų kareivis F. Troake nuėjo ant kareivių kapų aplankyti savo žuvusius draugus. Kaip jis nustebo, kada ant vieno žuvusiojo kapo kryžiaus pamatė savo vardą, pavarde ir identifikacijos numerį. F. Troake buvo sužeistas mušyje ir buvo pametęs savo identifikacijos numerį, o laidojant žuvusius, jo vardas buvo padėtas ant kito žuvusio kareivio kapo. Re-tai atsitinka, kad žmogus patis savo kapą aplanko.

Rusai atomais kutena nervus

Amerikos, Anglijos ir Kanados vyriausybės vadai sutarė, kad atomų bombos paslaptis "kol kas" lieka tų trijų valstybių žinioje. Jei vėliau pradės veikti Jungtinių Tautų Organizacija, jei ta organizacija turės galimybės kontroliuoti visose šalyse atomų energijos gamybą, tada visos didžiosios valstybės, kurios tik įeina į Jungtinių Tautų O-ją, galės sužinoti atomų energijos gamybos paslaptį. Bet kol kas paslaptis lieka ten, kur ji yra.

Kartu buvo sutarta, kad prie Jungtinių Tautų Organizacijos pradės veikti komisija, kuri tarpininkaus tarp valstybių atominės energijos tyrinėjimuose ir jos pritaikyme taikos gamybos reikalams.

Kaip rusai žiuri į tą Amerikos, Anglijos ir Kanados pasiūlymą, dar nežinia, bet rusų spauda ir Rusijos agentų garsiakalbiai mūsų šalyje jau skelbia, kad Rusija turi suradusi atomų energijos paslaptį. Vadinasi, rusai jau turi...

Tik neaišku vienas dalykas: jei rusai jau turi suradę atomų paslaptį, tai kodėl jie nori ją išgauti iš Amerikos ir Anglijos? O jei jie neturi, tai kam jie leidžia gaudyti, kad turi? Atrodo, kad su atominiais sekretais rusai bando kuterinti amerikiečių nervus.

RUSIŠKI "RINKIMAI" SALAZARO PORTUGALIJOS

Portugalijos diktatorius Salazaras paskelbė ir pravedė staliniskų "rinkimus". Buvo išstatytas tikslas vienas kandidatų sąrašas ir praeitą sekmadienį Dr. Salazaras savo "rinkimus laimėjo." Po 18 metų diktatūros tai buvo pirmas diktatoriaus bandymas išeiti į Portugalijos gyventojus su suktais "rinkimais." Opozicija rinkimus boikotavo, bet paaiškėjo, kad ir suktų "rinkimų" progą opozicija panaudojo Portugalijos žadintui prie politinio veikimo.

NUSTATĖ KAINAS NAUJIEMS AUTOMOBILIAMS

OPA jau nustatė kainas naujiems automobiliams. Ikišiol ejo derybos tarp didžiųjų kompanijų ir Kainų Administracijos dėl tų kainų nustatymo. Už Fordo, Chrysler, Studebaker automobilių naujos kainos bus nuo 1 iki 9% aukštesnės, kaip buvo 1942 metais, o už General Motors karus kainos nustatytos 2 su puse nuošimčių žemesnės, kaip 1942 metais.

Vidutiniai už Fordo karus publika mokės 2% brangiau, už Chrysler—1% ir Studebaker — 9%.

ZUVUSIŲJŲ PAGERBIMAS

Ši nuotrauka parodo karo laivą "Missouri" New Yorko uoste, kai ant jo dėnio buvo suruoštas žuvusiųjų pagerbimas.

Duobkasių streikas lietuvių kapinėse

Chicago lietuvių šv. Kazimiero parapijos kapinėse duobkasiai paskelbė streiką, jie pastatė piketus prie kapinių ir atsisako kasti duobes, kol parapija nesutiks jiems pakelti uždarbį. Jau antrą savaitę duobkasiai nedirba.

Streiko laike mirė Jeronimas Urba. Vežant jį laido-ti, streikieriai sulaukė vežimą su lavonu. Panašiai buvo sulaukyti ir dar keli kiti numirėliai. Teko numirėlius padėti kapinių koplyčioje. Laidojant J. Urbą karo veteranai lydėjo numirėlį į kapus. Streikas sudaro daug nemalonumo mirusiųjų giminėms, o Amerikos spaudai jis duoda daug sensacijų. Šv. Kazimiero kapinėse dirba 16 duobkasių.

PIGU, BET NĖRA LAISVĖS

Annapoly, kur yra daug studentų, vienas namų savininkas paskelbė gražų butą su baldais ir įrengta virtuvė tik už \$25 mėnesiui. Butas apšildytas, su visais parankumais ir labai pigus, bet iki šiol jis ešas da neišnuomotas, nes savininkas stato šitokias sąlygas: Nevalia gerti, nevalia rūkyti, nevalia rėkauti, nevalia piktžodžiauti ir žiburiai vakarais turi būti gesinami 10 valandą.

Viena jauna moterėlė savininkei pasakė: "Jeigu tamsta man da ir primokė-tum po \$25 į mėnesį, ir tai aš tokioj nelaisvėj negyvenčiau."

KATALIKŲ VYSKUPAI APIE PASAULIO NERIMĄ

"Karas pasibaigė, bet pasaulyje nėra taikos," sako Amerikos katalikų vyskupai savo nutarime. Vyskupai pasisako prieš atidavimą Rusijai Baltijos šalių ir protestuoja prieš demokratijų nesilaikymo savo pažadų Balkanuose ir Lenkijoje.

Gali kilti didelis streikas

Automobilių darbininkų unija (CIO), kuri jungia virš milijono narių, iškėlė General Motors kompanijai reikalavimą priimti trečiųjų teismo (arbitražo) sprendimą. Jei kompanija nepriims unijos reikalavimą, unijos viršininkai žada skelbti streiką.

Ginčai dėl uždarbių pakėlimo tarp automobilių darbininkų unijos ir didžiųjų kompanijų jau senai einą. Darbininkai jau yra nutarę skelbti streiką, jei nebus galima susitarti. Dabar atrodo, kad streikas yra neišvengiamas. Jei toks streikas kils, jis iš karto palies kelis šimtus tūkstančių darbininkų ir atsilieps visoje šalyje.

SULAIKĖ TRAUKINI, PAVOGĖ SNAPSĄ

Trys vyrai sulaukė į Washingtoną einantį prekių traukinį 15 mylių nuo sostinės, paėmė iš jo 15 keisų degtinės, sėdo į trauką ir nuvažiavo sau. Tas įvykis praeitą penktadienį anksti rytą. Vagyis kito nieko neėmė, tiksliai degtinę. Spėjama, kad jie buvo labai išalkę stipraus ir nemokamo gėrimo. Į traukinį jie sulipo jam einant į kalniuką, o įsilipę termozais sustabdė traukinį.

IRANO MAIŠTININKAI EINA LINK SOSTINĖS

Rusų apginkluoti ir išmuštravoti Irano "sukilėliai" iš šiaurinės (rusų okupuotos) Irano dalies traukia į Irano sostinę Teheraną. Kada rusai okupavo šiaurinį Iraną, 1941 metais, jie paėmė iš Irano 100,000 šautuvų ir kitokių ginklų. Dabar tais ginklais jie apginklavo "maištininkus", kurių tarpe yra daug importuotų iš Kaukazo Rusijos agentų. Ar Amerika ir Anglija žiūrės, kaip Rusija bandė pasmaugti Irano nepriklausomybę?

Ar bus karas su Rusija?

Amerikiečiai nuvežė jau 156,000 kiniečių prieš komunistus

Oficialiai Amerika stoja už geresnius santykius su Rusija. Žada pasakyti Maskvai net atominės bombos paslaptį, jeigu Sovietų valdžia parodys savo slapybių kortas. Oficialiai ir Maskva sakosi norinti talkinkauti su Amerika.

Bet "neoficialiai" Amerika su Rusija jau kariauja—kariauja kiniečių rankomis. Rusija pristato Kinijos komunistams ginklų ir amunicijos, kad sumuštų Čiankaišeko valdžią, kurią Amerika remia; gi Amerika davė 3,000 orlaivių ir duoda kitokios paramos Čiankaišeko armijai, kad sumuštų Maskvos palaikomus Kinijos komunistus.

"New York Times'o" žiniomis, musiški Pasifiko laivynas jau nuvežė 156,000 Čiankaišeko kareivių iš Pietų Kinijos į šiaurę, kur yra susipietusios komunistų jėgos. Kai kuriose vietose komunistai ešą jau sumušti ir bėga betvarkę.

Ar šitas konfliktas pasibaigs dabartinėje savo fazėje, ar išsivystys į atvirą karą tarp demokratinių valstybių ir totalitarinės Rusijos, tai pamatysime vėliau. Šiandien aišku tik tiek, kad demokratija negali su diktatura susikalbėti.

TITO-BROZ TYCIOJASI IS AMERIKOS

Lapkričio 11 d. Jugoslavijoje atsibuvo bolševikiški "rinkimai." Buvo vien tik komunistų partijos kandidatai, pavadinti įvairiais "nacionalinio fronto" vardais. Žinoma, iš vieno sąrašo tik komunistai ir išrinkti. Jugoslavijos diktatorius Tito-Broz, tuos sukčius rinkimus vadina "demokratiškiausiais rinkimais visoj istorijoje." Mūsų vyriausybė prieš tuos sukčius rinkimus protestavo, o Tito dabar duoda "atsakymą" galingajai Amerikai ir tyčiojasi iš demokratiškų rinkimų.

BOSTONO MAJORO BYLA WASHINGTONE

Šį antradienį prasidėjo Washington J. M. Curley ir kelių kitų kaltinamųjų byla dėl naudojimo pašto sukčiavimo tikslams. J. M. Curley ką tik dabar išrinktas Bostono miesto majoru, jis yra demokratų atstovas nuo Massachusetts valstijos atstovų rūmuose.

POETAS EZRA POUND TEISME

Amerikos žinomas poetas Ezra Pound per karą gyveno Italijoje ir vedė propagandą už Italijos fašizmą. Dabar jis kaltinamas išdavyste ir turi stoti prieš teisimą. Poetas kviečia kaip liudininkus Henry Wallace ir Archibald McLeish, ešą jie žino, kad jis nėra išdavikas.

Vokietijoje Jau Prasidėjo Karo Kriminalistų Teismas

Prezidentas siulo apdraudą ligoje

Prezidentas Truman pasiūlė kongresui įvesti Amerikoje priverstiną apdraudą visų dirbančiųjų ligoje. Priverstina apdrauda apimtų tuos, kurie uždirba iki \$3,600 per metus. Iš algų būtų imama į ligonių kasą iki 4% mokestis, o susirgus kiekvienas žmogus turėtų nemokamą gydymą ir ligoninę.

Kaip kongresas pažiūrės į šitą prezidento pasiūlymą dar nežinia. Priverstina apdrauda nuo ligos veikia jau beveik visose pasaulio šalyse, o kai kur toks įstatymas jau veikia net keliasdešimt metų.

BALF DRABUŽIAI IŠDALINTI TARP LIETUVIŲ PABEGĖLIŲ

Kun. Dr. Juozas B. Koncius, BALF pirmininkas, gavė malonų pranešimą iš Europos:

Rugsėjo mėnesio gale BALF išsiųsti 110,000 svarų drabužių ir batų laimingai pasiekė savo paskyrimo vietą ir iš Francijos buvo nugabinti sunkvežimiais į miltarines zonas Vokietijoje.

BALF nusiųsti drabužiai pirmoje eilėje išdalinti Hanau ir Muncheno apylinkėse gyvenantiems lietuviams. Jau yra paruošti du nauji drabužių ir batų siuntiniai (apie 200,000 svarų). Jie išplauks artimiausiu laiku.

AUDEJŲ STREIKAS DAR NESIBAIGIA

Jau trys savaitės eina streikas Naujosios Anglijos audinyciose. Buvo daug bandymų tą streiką baigti ir susitarti, bet ikišiol darbdaviai vis nesutinka patenkinti darbininkų reikalavimų. Streikuoja 10,000 audėjų.

KAMIKAZE DAR VEIKIA

Per karą pagarsėję japonų lakunai-sauzudžiai dar ir dabar veikia. Susekta, kad keli kamikaze vyrai norėjo nužudyti japonų komunistų vadus ir paskui patys nusižudyti. Mūsų karo policija veda tardymą ir aiškina, ar tai teisybė, ar tikrai komunistų propagandos burbulas.

MINA SUSPROGDĖ LAIVĄ SU KALAKUTAI

Šiomis dienomis Amerikos laivas vežė 100,000 svarų kalakutų Amerikos kareiviams Korėjoje ir Kinijoje. Netoli Japonijos laivas susidūrė su japonų mina, kuri sprogo ir laivą suardė. Žmonės buvo išgelbėti.

Iš Čekoslovakijos pranešama, kad ten rusų teroras nesiliauja. Žmonės laukia ir nesulaukia kada rusai išeis.

Šį antradienį Vokietijoje, Niurnbergo mieste, prasidėjo didžiųjų vokiškų karo kriminalistų byla. Pirmame kriminalistų sąraše yra 24 nacių vada, jų skaičiuje tokie žinomi vada, kaip: maršalo Goeringo, buvusio vokiečių užs. reikalų ministro von Ribbentropo, antisemitizmo "apaštalo" Juliaus Streicher, nacių bankieriaus ir finansininko Schacht, vokiečių karo laivyno vadų Raeder ir Doenitz, Lenkijos budelio ir plėšiko Hans Frank ir kitų.

Teisiamųjų skaičiuje yra ir Alfred Rosenberg, Estijoje gimes vokiečių baronas, kuris karo metu buvo okupuotų "rytų sričių" ministras. Jo žinioje per karą buvo ir okupuota Lietuva. Rosenbergas buvo nacių ideologas ir rasizmo mokytojas.

Šiandien visi tie aukšti nacių vada, prieš kuriuos taip dar neseniai daug žmonių lankstėsi, stoja prieš aliantų teismą ir turės atsakyti už nacių šunybę, už karo žiaurumus ir plėšimus.

Svarbiausieji įrodymai teisme bus pačių nacių žodžiai ir dokumentai, jų pasisakymai ir slapti įsakymai mažesniems naciams plėsti, žudyti ir germanizuoti pavergtas tautas.

BOSTONAS PASAULIO SOSTINE

Massachusetts gubernatorius Tobin daug dirba, kad Bostonas būtų Jungtinių Tautų Organizacijos buveinė. Gubernatoriaus ir Bostono miesto pastangas remia visi Naujosios Anglijos atstovai kongrese. Bostoniečiai sako, mūsų miestas būtų geriausia vieta tarptautinės organizacijos buveinei, bet Philadelphia žiuri kitaip į tą klausimą. Ji nori, kad J. T. Organizacija turėtų savo centrą Philadelphiajį.

DERYBOS INDONEZIJOS

Nepripažintos Indonezijos priešakyje stojo socialistas Sutan Chahrir, jis pakaitė Dr. Secarno, kurs buvo žinomas, kaip japonų lėlė. Naujas Indonezijos vadas pradėjo derybas su olandais ir anglais dėl baigimo karo ir dėl užtikrinimo Indonezijai plačios savivaldos.

Kartu su derybomis vietomis Indonezijoje vis dar įvyksta susirėmimų, o Javos salos viduje sako koncentruoti didelės Indonezijos pajėgos karui prieš anglus ir olandus.

KARAS MANDŽURIJOJ

Neseniai Kinijos komunistai gyrėsi "ištaškė" 80,000 kinų kareivių. Dabar iš Chungkingo praneša, kad kinų nacionalinė armija smarkiai žengia pirmyn pietinėje Mandžurijoje ir ima į centralinės valdžios kontrolę plačias Mandžurijos sritis.

APŽVALGA

APIE ANGLIJOS SOCIALISTUS

Anglijos Darbo Partijos premjeras, C. Attlee, pasakė kalbą Amerikos kongrese ir joje gana plačiai painformavo amerikiečius apie Anglijos socialistus ir apie socializmą bendrai. Amerikos kongresui duoti paaiškinimai yra įdomūs ir visiems amerikiečiams, kurie apie socialistus turi dažnai labai kreivą supratimą. C. Attlee sakė:

"Man rodos, kad kai kurie žmonės čia, Amerikoje, įsivaizdina, jog socialistai siekia panaikinti laisvę: asmens laisvę, žodžio laisvę, tikybos laisvę ir spaudos laisvę. Tie žmonės klaidūs. Musų šalyje visada buvo laisvės siekiančių judėjimų, o Darbo Partija laikosi jų tradicijų. Bet kiekviena gentkartė turi siekti laisvės ir tos laisvės priešai nėra visada tie patys. Kartais kovą dėl laisvės reikia kovoti prieš karalius, kartais prieš religinę tironiją, kartais prieš žemės savininkų galybę, o kartais prieš piniguočių nusvertimą pajėgą."

Anglijos socialistai seka tradicijas tų žmonių, kurie kovojo už Didžiąją Chartią, už Habeas Corpus ir kurie čia Amerikoje pasirašė Nepriklausomybės Deklaraciją. Anglijos socialistų frakcijos parlamente yra 40 žurnalistų, keliolika kunigų, nemažai pamokslininkų, daug protestonų, katalikų ir žydų. Todėl nėra nė mažiausio pagrindo manyti, kad darbiečiai kėsintys į tikybos ar spaudos laisvę. Taip pat ir žodžio laisvę Anglijoje yra užtikrinta. Attlee sako:

"Mes pripažįstame kiekvienam žmogui asmens laisvę ir laisvę gyventi savo gyvenimą, bet ta laisvė neturi būti naudojama tam, kad spausti ir varžyti kitų žmonių laisvę. Imkim privaciją įmone: jei yra visada bus vietos plėstis, bet jei koks stambesnis bižnis pasidaro tiek galingas, kad virs ta monopolija, tada mes skaitome, jog nėra saugu jį palikti privatinėse rankose. Be to, daugelis žmonių pasaulyje mano ir daugumas anglų taip mano, kad reikia planuoti ir tvarkyti ekonominį gyvenimą, jei mes norime užtikrinti paprastam eiliniam žmogui jo teisingą dalį."

Anglijos socialistų partijoje daugumas narių yra darbininkai iš dirbtuvų ir daug žymių darbiečių veikėjų yra išėję iš darbininkų eilių ir yra dirbę dirbtuvėse. Bet Anglijos Darbo Partija nėra vien tik darbininkų partija. Į ją dedasi įvairių klasių žmonės ir, šalia darbininkų, ten yra biznierių, profesionalų, o kartais net žmonių ir iš privilegijuotų klasių. Pats Attlee paeina iš pasiturinčių žmonių šeimos. Jis dėjęs į socialistinį judėjimą tam, kad kovojus neteisę ir skurdą.

Anglijos premjeras nupiešė musų kongresmonams ir visam kraštui teisingą Darbo Partijos vaizdą. Šiandien Darbo Partija atstovauja Anglijos gyventojų daugumą. Galingos Britų Imperijos priešakyje stovi žmonės, kurie nedvejojami išpažįsta socializmą ir garbiai skelbia, kad jiems nėra socializmo be laisvės.

VELTOS GALVOS ISMATOS

B. F. Kubilius pasiūvė buti "Keleivio" dvasios vadovu ir mokina mus, kad

"Pagalios, yra tokis daiktas, kaip etika ir dora tarpe žmonių. 'Keleivis' turėtų tų elementarių principų prisilaikyti, nors jam Tarybų Lietuva ir nepatiktų."

Vadinasi, buvęs kunigėlis surado Keleivyje "etikos" trukumą ir pasakė mums graudingą pamokslą apie "ismatų puodą". Gerai, kad B. F. Kubilius neateina su švestu vandeniu musų pašlakstyti ir atvesti į tikrąjį kelią.

Kalbant rimtai, koki širšė įkando tą Bostono iškunigį, kad jis ėmė "Keleivį" plusti per bolševikų gazieta?

Nugi, tas pats "For the Russian People." Mes paskelbėm iš Russian Relief pranešimo, kad lietuviai Amerikoje surinko \$165,229.14 dolerių vertės visokių daiktų, o Russian Relief sakosi pasiuntęs juos "for the Russian people."

Iškunigis Kubilius įžiūrėjo tame "iškraipymą faktų" ir "neteisingą informavimą." Jei žodis žodim atspausdintas pranešimas nėra teisingas informavimas, tai kas gi yra teisingas? Ar tik neatsitiko kartais taip, kad iškunigio susivėlusio galvoj "etika" susimaišė su "politika" ir pasekmėje to mišinio, vietoj galvos, gavosi "ismatų puodas"?

POLICINIS SOCIALIZMAS "NEPRIKLAUSOMOJ" LENKIJOS

"C. S. Monitor" korespondentas Williams lankėsi Lenkijoje, ten plačiai važinėjo ir kalbėjosi su žmonėmis apie Lenkijos dabartinę padėtį. Lenkijoje skurdas, rusų sauvėlė ir lenkų komunistų teroras. Apie žmonių terorizavimą jis sako:

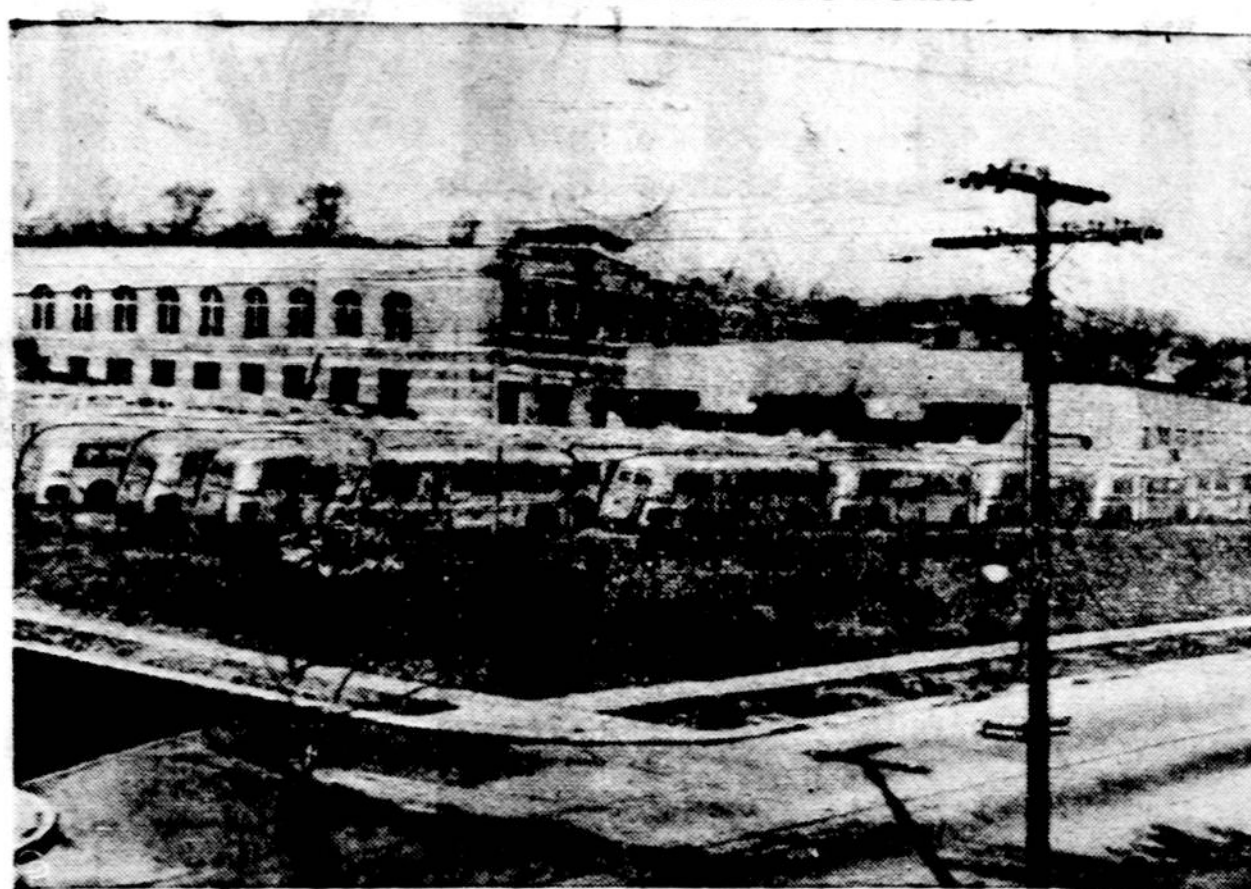
"Lenkija šiandien savo plotu yra mažesnė, kaip 1939 metų Lenkija ir ji turi tik du trečdalius tiek gyventojų, kiek ji turėjo 1939 metais. Bet taip vadinamos viešojo saugumo organizacijos (įvairių rusų policijos) dabar yra keturis kartus didesnės, kaip 1939 m. rugpjūčio mėnesį. Tai yra milžiniškas padidėjimas, ypač turint galvoj tą faktą, kad šių dienų Lenkija neturi tiek daug tautinių mažumų, kaip ji turėjo prieš šešius metus..."

"Ta saugumo organizacija, lenkai patys tai pripažįsta, yra žemo moralinio ir intelektualinio lygio ir yra komunistų kontrole..."

"Vienas šaltas galvojantis lenkas man sakė, kad politinių kalinių skaičius dabar Lenkijoje siekia 20,000 ir pridėjo, kad viešo saugumo ministeris paduoda tą kalinių skaičių apie 10,000. Tuo pačiu laiku reikia pasakyti, kad kai kuriose krašto dalyse vyrauja tokios netikros sąlygos, kad galima abejoti, ar ir pats ministeris žino ten esamą padėtį."

Lenkijoje buvo paskelbta amnestija, bet praėjo visi terminai kaliniams paleisti, o kaliniai vis dar kalėjimuose. Arestai vyksta nakčia ir artimieji nežino, kas su areštuotais daroma. Politiniai areštai dažnai aiškinami tuo, kad areštuotasis "turėjo santykių" su Vakarų valstybėmis, ypatingai su Anglija... Bet tai dar ne viskas, sako tas korespondentas:

"Šalia lenkų slaptosios policijos Lenkijoje visoje šalyje veikia ir rusų slaptoji policija N.K.V.D., GPU įpėdinė. Rusų policija daro savo darbą, o tas dar labiau didina Lenkijos piliečių nesaugumo jausmą."

Čia matosi Washingtono busų stotis. Busų motormanai anadien susitiko ir apie 2,000 busų sustojo. Tūkstančiai valdžios tarnautojų buvo priversti vaikščioti darban pėkščiomis.

Amerikos Liet. Kongresas

Istorinės reikšmės įvykis

Visuotinas Jungtinės Amerikos Valstybės gyvenančių lietuvių kongresas, kuris įvyks lapkričio 29, 30 ir gruodžio 1 dienomis Chicagoje ir kurį rengia visos didžiosios USA lietuvių grupės — katalikai, socialistai, tautininkai — sandariečiai — bus vienas iš pačių didžiųjų įvykių Amerikos lietuvių istorijoje. Niekada dar taip sustartinai ir vieningai nebendradarbiavo tos didžiosios lietuviškos visuomenės grupės, kaip dabar, mirtino pavojaus Lietuvai akivaizdoje. Tokie kongresai musų visuomenės tebuvo šaukiami tik svarbiuoliu Lietuvos atstatymo laikotarpiu po Didžiojo Karo ir dabar, pasibaigus antram pasauliniam karui.

Šis kongresas bus musų galingas šauksmas už Lietuvos išlaisvinimą iš raudonosios rusų okupacijos, tai bus musų stiprus žodis vadinant ištremtuosius į Sibiro tyrlaukius, tai bus broliška ranka ištiesta benamiams lietuviams, išblaškytiems visuose penkiuose kontinentuose.

Siemet sueina 40 metų, kai įvyko Didysis Vilniaus seimas, kuriame pavergtos Lietuvos atstovai pareikalavo teisės patiems Lietuvos žmonėms spręsti savo likimą; siemet sueina 5 metai, kai Lietuva pateko po kruviną raudoną bolševizmo leteną. Raudonieji vėl bando praversti falsifikuotus, teroru ir durtuvais paremtus rinkimus Lietuvoje. Vardan duodavo ženklą, kada ploti ir kada šaukti "urrra" Stalino garbei. Dabar tradicija nutruko. Stalinas tyli, o Molotovas kalba ir nieko nepasako. Dargi sveikinimą armijai ir laivynui pasirašo ne Stalinas, o tiksliai eilinis generolas. Generalisimo tyli, tyli jo maršalai, o armijai sveikinimus siunčia generolas Vasilevskis.

Stalinas, kaip ir kiekvienas kitas žmogus, gali susirgti, gali būti nuvogęs, gali ir... numirti. Bet jei diktatorius suseraga, jei jam tik truputį pilvą susuka, tuoj apie jo sostą prasideda varžytinės dėl jo palikimo. Kas užims visagalinę vietą, jei diktatorius pasitrauks? Kas bus viršūnėje, o kas turės pasitraukti iš "saulės" spindulių į šešėlį? Rusijoje jau eina varžytinės.

Rusijoje per karą iškilo nauja jėga: raudonoji armija, arba, teisingiau pasakius, jos vadai ir karininkų luomas. Ar žvaigždėmis, ordiniais ir kitokiais blizgu-

Visi prie savo postų didžiojo Amerikos Lietuvių Kongreso metu! Paskirkim savo darbą ir auką, nes šiuo metu į mus atkreiptos krauju ir asaromis pasrūvusios viso pasaulio lietuvių akys! Amerikos Lietuvių Taryba.

STALINO EILĖ

Stalinui bus kaput, kaput, kaput. "Laisvė."

Žmonės sako, kad bolševikų gazetose "meluoja". Tiesa, jos meluoja, bet kartais ir melagis teisybę pasako. Ar tik nebus ir bolševikų "Laisvė" teisybę pasakiusi, kai ji pranašavo, kad "Stalinui bus kaput, kaput, kaput..."

Ar Stalinas jau mirė, ar jis serga, ar tiksliai išsivienoje iš savo puošnių vilų Pietų Rusijoje, tai vis spėliojimai.

Sovietų diktatura skelbia pasauliui, kad Rusijoje yra "tobuliausią demokratiją", o visų šalių bolševikai apie tai kartuoja visiemis lengvatikiams. Bet iš tos "tobuliausios demokratijos" vis daugiau ir daugiau ateina gandy apie Stalino ligą, apie neramumus rusų armijoje, apie varžytines dėl diktatūros sosto, apie Rusijos gyventojų nepasitenkinimą.

Daug gandy sukėlė tai, kad Stalinas nepasirodė revoliucijos sukaktuvių minėjimo Maskvoje lapkričio 7 d. Rusijoje jau buvo išsidirbsi toki tradicija, kad tą dieną "pats" Stalinas pasakydavo kalbą, o jo liokajus Molotovas visada pirmas duodavo ženklą, kada ploti ir kada šaukti "urrra" Stalino garbei. Dabar tradicija nutruko. Stalinas tyli, o Molotovas kalba ir nieko nepasako. Dargi sveikinimą armijai ir laivynui pasirašo ne Stalinas, o tiksliai eilinis generolas. Generalisimo tyli, tyli jo maršalai, o armijai sveikinimus siunčia generolas Vasilevskis.

Stalinas, kaip ir kiekvienas kitas žmogus, gali susirgti, gali būti nuvogęs, gali ir... numirti. Bet jei diktatorius suseraga, jei jam tik truputį pilvą susuka, tuoj apie jo sostą prasideda varžytinės dėl jo palikimo. Kas užims visagalinę vietą, jei diktatorius pasitrauks? Kas bus viršūnėje, o kas turės pasitraukti iš "saulės" spindulių į šešėlį? Rusijoje jau eina varžytinės.

Rusijoje per karą iškilo nauja jėga: raudonoji armija, arba, teisingiau pasakius, jos vadai ir karininkų luomas. Ar žvaigždėmis, ordiniais ir kitokiais blizgu-

čiais apkabinėti karininkai, sutiks buti kokių nors slapstosios policijos "generolų" valdomi? Ar nepanorės pergalingi karininkai pasakyti "savo žodį"?

O kaip apie Rusijos žmones, apie tuos užguitus, be teisių milijonus, kurių balsas diktatūroje niekas neklauso? Ar neprabilis ir vėl rusiškas milžinas ir ar negriebs už pakarpas savo kankintojus ir budelius, savo nusipenėjusius biurokratus ir valdžios išlaikomus propagandistus-melagius?

Kas tai braška "monolitinę" bolševizmo karalystę. Griuvo už jojų pakartas Musolinis, griuvo didelis plepis Hitleris nuo nuodų bonkutės. Ateis ir jau, regis, artinasi eilė ir Stalinui, kruviniausiajam visų laikų diktatoriui, duoti rokundas. Visas sviestas su nekantrumu laukia linksmy žinių iš "tobuliausios demokratijos". J. S.

Draugu Talka

Gerbiami draugai:

Siunčiu auką 25 dolerių "Keleivio" namui išpirkti ir noriu palinkėti laikraščio didžiausio pasisekimo, o visus musų draugus ir laikraščio mlytojus kviečiu prisidėti pagal išgalę, kad laikraštis greitai laiku turėtų visai apmokėtą nuosavą pastogę.

Su širdingais linkėjimais, J. Vinciusas-Vincencas, Cambridge, Mass.

Gerbiamieji:

Kaip zadėjau, taip ir ištesėjau. Čia rasit penkinę del atmokėjimo "Keleivio" namo skolos. Kad tas morkigis būtų nuimtas greitai, priklausys nuo visų musų draugų kišenės, katrie kiek išgalį padėti namui išlipti iš skolos.

Pasižiūrėkit, komunistai jau svajoja apie budavojimą naujo namo, šaukias šėrų pirkti. Mes šėrų neturim, nesuolom ir neprrašom, tik mažą auką po dolerį kitą ir atmokėsim, draugai, tą musų skolą.

Dar vieną dolerį rasit už du kalendorius.

Su godone, draugiškai, Frank Lavinskas, Brooklyn, N. Y.

Aukų Namo Fondui prisuntė dar šie draugai LSS 71 kuopa — \$10, Martin Versauskas iš Simsbury, Conn. \$2, J. S. Pilka iš Detroito \$2.00. Visiems širdingas ačiū.

Užsisakykite didelį "Keleivio" kalendorių 1946 m. Kaina 50 centų.

Kas Savaitė

Neramūs pasaulis

Karas jau baigtas, bet pasaulis dar neturi taikos. Kinijoje eina "neoficialus karas"; japonų apginkluti indonezai kaudasi su anglų kariuomene; Burmoje prasideda sąjudis už nepriklausomybę; Irane (Persijoje) eina Maskvos inspiruotas sukilimas; milijonai vokiečių vejami iš Sudetijos ir lenkams skirtų sričių; Francijos komunistai vėl kelia šumą prieš De Gaulle'ą.

O Maskvos žurnalas "Naujieji Laikai" pradėjo kampaniją prieš Amerikos ir Anglijos "imperialistines grupes", kurios norinčios izoliuoti Rusiją!

Tai gi, tai gi — nėra taikos, nėra ramybės ir nėra to sotaus gyvenimo, apie kurį taip daug kalbėta ir svajota.

Kame dalykas?

Demokratijų bėda

Antrasis pasaulinis karas buvo iššauktas naciškų ir fašistų agresorių, kuriuos padrasino Maskva.

Iki 1941 metų birželio 22 d. Stalino gramafonai spiege: "Mums reikia taikos — šalin karo kurstytojus Rooseveltus, neduot pagelbos Anglijai!"

Bet įvyko tai, ko jie ne laukė. Hitlerio legionai užpuolė Rusiją ir ji pasidarė "musų didžioji taltinkinė".

Amerikos ginklai ir duona išgelbėjo Rusiją, bet...

Rusų diktatūros režimas šiandien daro tą patį, ką darydavo Hitlerio diktatūros režimas. Jis kelia nerimą kitose valstybėse; jis grobia svetimas žemes, ir nori vis daugiau ir daugiau; Kol šitai bus — nelaukite taikos ir sotaus gyvenimo. Viešpataus anarchija.

Bostonas mokino svietą...

Bostone buvo atsiradę 104 žmonės, kurie paskelbė sekamą deklaraciją:

"Musų žemė nėra apskrita ir ji nelekia erdvėje; ji yra plokšti ir stovi vietoje. Tik saulė ir žvaigždės nuolat sukaliuojasi virš musų žemės. Tik neišmintingi mokslininkai skelbia klaidingą teoriją, kad musų žemė esanti apskrita — reikia juos suvaldyti!"

Spaudos atstovai turėjo skanaus juoko, bet tuo viskas ir baigėsi. 104 žmonės, pasišovę mokyti svietą, patys buvo užmiršti.

Komunizmo belaisviai

Lenkijoje vis dar garsi Auschwitz (Oswięcimo) koncentracijos stovykla. Nacių okupacijos metu joje buvo nesuskaityta daugybė lenkų ir žydų.

Tas pat ir šiandien. Iš Europos gauti pranešimai sako, kad bolševikiški okupantai toje stovykloje laiko 80,000 lenkų. Vienintelis jų nusikaltimas — naujieji okupantai juos skaito neiš tikimais...

Misi ja ir gauja

Zinomas vokiečių pesinistas ir individualistas Nietzsche yra parašęs knygą, kuriai davė tokią antrašę: "Šitai kalba Zaratrastra." Joje skaitome:

"Ak, mano broliai, laimiu jus ir jums primenu naują atgimimą: bukite kurėjais, auklėtojais ir ateities sėjklais."

Ir toliau:

"Bet tai yra antroji baimė ir mano antroji pakanta: kas paeina iš gaujos, jo atmintis nesiekia toliau jo protėvių..."

Ką nors panašaus daro lietuviški dinastijos patriotai-tautininkai. Jie laimina tuos, kurie bėgioja paskui "misi ja," bet jiems sako: ne gauja, bet tautos vadas pirmo vietoj! Nėra tautos vado, nereikia laisvos ir nepriklausomos Lietuvos!...

Vietoj bombos—Bimba!

Rusija negauna atomų bombos. Atomų jėgos sektarė kol kas pasilaiko Ameriką, Angliją ir Kanadą.

Rusų diktatūros režimas tuo nepatenkintas. Vienas Maskvos žurnalas ("Naujieji Laikai") jau kelia trevoją. Girdi, norima izoliuoti Rusiją: norima ją pražudyti...

Nieko panašaus! Maskvos žurnalas matyt dar nežino, kad Amerika yra davus Rusijai retą "missing linką," asmenyje "draugo" Antano Bimbos. Ar tai ne dovana?

Tai kas, jei Rusija dar neturi atomų bombos? Ji turi Bimbą ir tegul Stalinas duri su juo ką tik nori!

Svetimos plunksnos

Brazilijoje bus parlamentas ir prezidento rinkimai. Iš ten gautos žinios sako, kad reacininką Dutrą remiant Social-Demokratų partija, o diktatorišką Vargą — Darbo Partija!

Keista, ar ne?

Keista, bet ne tiems, kurie žino, kad Dutros rėmėjai nėra socialdemokratai, ir Vargos rėmėjai — ne darbiečiai.

Brazilijoje paroduoja paukščiai su svetimomis plunksnomis. Jų tikslas apgauti piliečius.

Matysime, ar jiems pavyks.

Užmiršo "matuską Rusiją"

Brooklyno "Laisvėje" radome toki pamokslėlį: "Sukilimai Indonezijoje, Malajų pusiasalyje, eina kovos Indijoje ir siaucia riaušės Palestinoje ir Tripolitanoje. Kolonijų ir pusiau-kolonijų žmonės nori laisvės. Ir kas tą laisvę varžo, tai tik daugiau suirutės daro."

Europoje raudonoji armija okupavo Pabaltį, Lenkiją ir Balkanų šalis. Tų kraštų žmonės nori laisvės, bet raudonieji barbarai jos neduoda. Jie kėlė ir kelia suirutes, bet...

"Laisvės" kvieslams nevalia apie tai kalbėti. Jie turi barskėti tik apie tai, ko nori Maskva, bet ne apie Lietuvos žmonių kovas už savo laisvę.

Tai Maskvos lakinami ir plakami šunyčiai.

Kongresas Chicagoje

Lapkričio 29 d. Chicagoje prasidės Amerikos Lietuvių Kongresas. Nereikia buni. Bolševikams ir to nereikia. Žmogienos jiems nereikia, bet jie galabija žmogų dėl to, kad negali juo pasitikėti.

Komunistiškai ir fašistiškai partneriai darė viską, kad pakenkti Amerikos Lietuvių Kongresui.

Jie pelns lygiai tiek, kiek pelnė pasakos Zablocas "ant muilo."

St. Srautas.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPEIKO

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS.

Musų korespondentai
perdaug mieguisti

Musų lietuviškose kolonijose įvairumo netrūksta. Yra rimtų, gražių dalykų, netrūksta ir lietuviškų klaunų. Bet kažkodėl "Keleivis" korespondentai kaip K. K. ir Zabalokas, kuris spėjo pas mus pagarsėti gabiais ir rimtais raštais, nieko nerado. Na, tai aš bandysiu kaip ką papasakoti.

Trečiadienį, lapkr. 7 d. čia įvyko smetoniškas misionierių masinis mitingas-prakalbos Muzikos Salėje (kurios dabartinė veik visą valdybą Stalinui tarnauja, lietuviškumas jų širdyse jau nyksta), jie kaip kada flirtojo su smetonininkais. "del biznio," kaip jie sako, o paskui vėl žvairas akis vieni kitiems rodo.

Prakalbos prasidėjo poniskai, apie 9-tą val. vakare. Publikos tik 85 žmonės susirinko. Aukų savieji sudėjo 170.30 miesijos reikalą. Vedėju buvo Zigmantas Janauskas. Pirmas kalbėjo J. Tysliava. Jo kalba buvo agitatyviško turinio su pasigymimais. Angailestavo, kad labai mažai publikos susirinko tokiam svarbiui misijos žygiui. Nesimantė stambiūnėmė, kaip adv. Chledin ir adv. Šlinko. Jie, turbut, suodė, kad misionieriams simpatijos nereikia, jiems reikia pinigų, na, o jau visi be galo išmelžti.

Tysliava sako: "Aš jums pasakysiu, kas yra misionieriai. Tai yra tie, kurie rupinasi Lietuvos reikalu." Jie norėję taikintis su ALT, kurion įeina katalikai, socialistai kairieji ir dešinieji ir sandariečiai. Sako: "Nelygint, kad tėvas ar motina skęstų ir vaikai dėl to darėtų varžytines, kuris turi gėbėti. Tai ir Lietuvos klausime varžytinių negali būti."

Aišku, bet kas jas gamina? Kas ardo vienybę? Kas skleidžia neapykantą, jei ne smetonininkai! Užbėgimas už akių Kongresui, kuris šaukiamas Lietuvą gėbėti, tai jau varžytinė ir labai šlykščios, neva pridengtos Lietuvos gėlbėjimo skraiste, bet neapykanta persunkusios. P. Tysliava toliau sako: "joki kongresai, nei rezolucijos, nei maldos šiandien Lietuvą jau neišgelbės." O nuvažiuo Kalifornijon pp. Ols, Kumskis, Ziuris varde misijos klubino svetimo namo duris. Jiems atidarė, išleido juos kardinolas, išpildė jų prašymą, ne tik maldą atskaitė, bet ir mišias atlaikė savo katedroje ir kartu meldėsi su misionieriais. Dabar Tysliava po kolonijas važinėdamas publikai aiškina, kad, girdi, "šiandien maldos Lietuvą jau neišgelbės." O rezolucijos be reikšmės.

Paskui pradėjo didžiutis misijos dideliais darbais, ragino važiuot Washington, paremti jų žygi, kuris labai daug žadąs Lietuvai. Esą, jau kongresmonas Kel-

ly pagaminęs rezoliuciją jų vardu Kongresui, o kita rezoliucija ruošiamą senatoriams. Su tomis rezoliucijomis Kongresas turės skaitytis ir pasakyt, ką jie mano apie Lietuvą.

Puiku. Bet jei rezoliucijos nieko nereiškia Lietuvos klausime, kaip p. Tysliava minėjo, tai kokiems galams jas gaminate?

Antras kalbėjo p. Valiekas. Nieko įdomaus. Keliaujantis misionierius verbuot pinigus, kad ko daugiausiai surinkt misijos žygiui Washington. Matyt, kad jiems labai pinigų trūksta, nes visas jų darbas, visos kalbos tik apie dolerį sukasi, pagrazintos Lietuvos "vadavimu."

Tretysis, kareivis Klevas pasisakė buvęs Vokietijoje, matęs Lietuvos pabėgėlius, kurie buvo išvežti iš Lietuvos Vokietijon darbams. Jie visi nudrįskę, amžinai keliauja, nežino kokią ateitį jų laukia. Maisto jieško po Vokietijos sugriautus namus ir radę rusiuose bulvių kepa kukulius, kaip kada užsispirgina lašiniukais. Gulį pastatuoja be langų ir durų ant grindų patiestų šiaudais, vienas prie kito. Tai Lietuvos šviesuomenė, studentai, vaikai ir kiti.

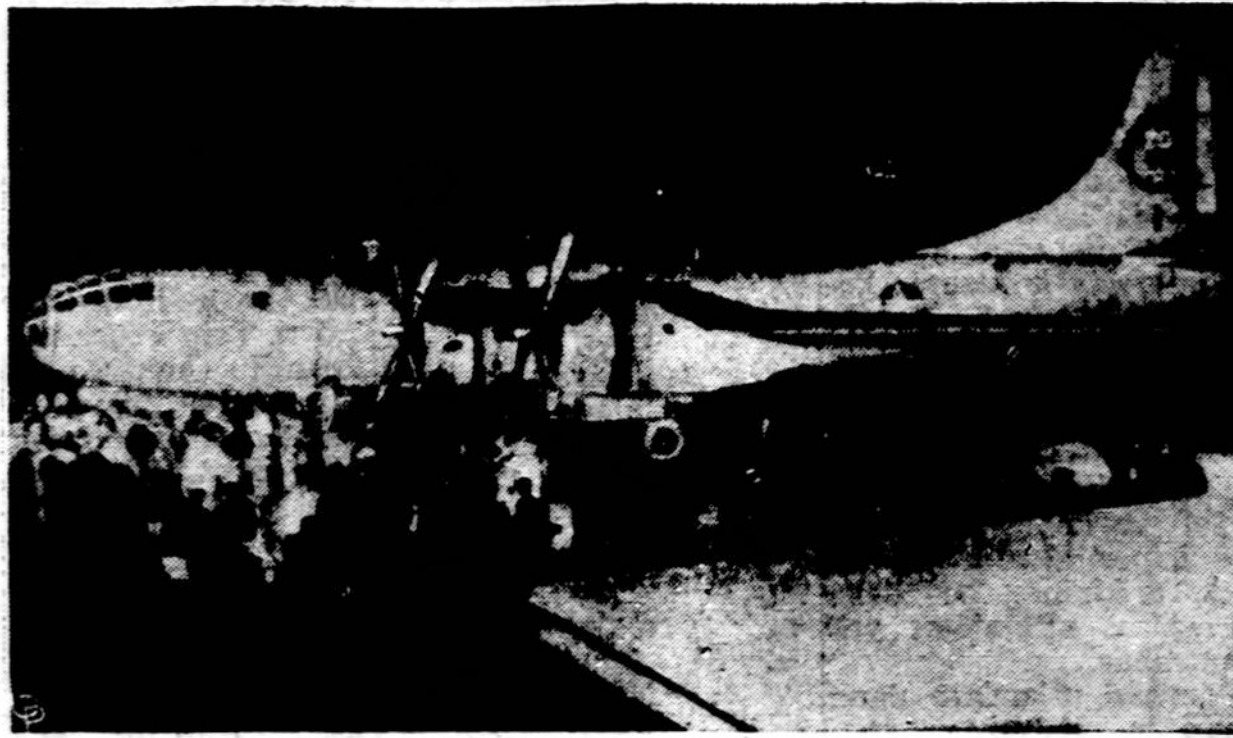
Ketvirtasis kalbėjo studentas Vaitkus. Išreiškė susijaudinimą kalbėtojų išreikštomis mintimis. Esą buvęs visus metus bolševikų mokykloje Lietuvoje ir juos mokino, kad raudona vėliava suplevesuos neužilgo Berlyne, Paryžiuje, Anglijoje ir ateis laikas, kada Maskva iškilmingai iškels raudoną vėliavą Baltuose Rumuose Washington. Tai tiek apie prakalbas.

Dabar apie komunistų
pralaimėjimą

Lietuvių Tautinėje salėje, 39 balsais prieš 6 liko atmetas atstovo rinkimas į komunistų kongresą, kuris bus Pittsburg. Urei! Tautinė salė nariai! Gerai, kad pradėdote atbusti ir pasipriešinti. Ta salė paskutiniu laiku spėjo pagarsėti pusuogių mergų kabaretais, kuriuos organizavo komunistai, nes lietuviai pradėdavo vis mažiau lankytis. Išvaizduokite! Mergina prieš publiką pradeda rengtis, kol visiškai nusirengia ir palieka tik Jievtės rubuose... ir šokinėja, lyg paklydus stirmukė. Kur tai kampe pasigirsta storas bosas: "ei, uhnem." Kitur vėl: "ah, eti čiornyje glaza!" eti strašnyje glaza." O lietuvius susitraukęs kamputy, užsidedęs akis tyli, jam gėda. Ir man gėda kada plačioji amerikonių spauda paskelbė tą incidentą, baisiai pažemindama lietuvių vardą ir salės reputaciją, kurioje išimtinai beveik katalikai priklauso, o komunistiška tik valdyba.

Zabaloko ir K. K. korespondencijos sukėlė sveiką revoliuciją lietuvių tarpe. Jau nariai pradeda galvoti ir nesiduos komunistams taip lengvai už nosies vadžioti. Da ir dabar salės valdyba iš tų pinklių neišsisuko.

Muzikos salėje irgi komunistai smarkiai prakišo, didžiama balsų atmetta delegato rinkimas į komunistų kongresą, nors sekretorius smarkiai agitavo už komunistus. Dabar ateina rinkimai prezidento ir sekretoriaus. Ką klubo nariai išrinko? Ar paliks komunistus, kurie Stalinui tarnauja, ar išrinks tikrus lietuvius, kurie Lietuvai ir salės gero-

Cia yra parodytas didžiausias Amerikos karo orlaivis, žinomas kaip superfortas B-29. Tokie orlaiviai buvo statomi specialiai Japonijai bombarduoti, nes jie gali labai toli lėkti. Šitas atskrido iš Japonijos tiesiai į Washingtoną.

vei darbuojasi? Nariai, pagalvokit! Jau laikas subrusti! Laikas iš savo tarpo išstumti tuos, kurie ėda lietuvių sielą ir tyčiojasi iš lietuvių. Man berašant išgirdau per radio: "Stalinas sunkiai serga, sunkiai sužeistas ar... užmuštas"! Mano širdis lengviau pradėjo alsuoti. Gal gi musų suvarginta Lietuva kaip nors pasiluosuos. Kiti valdovai už-eina ir kitą tvarką atsineša. Revoliucija... o paskui liaudis prislėgta atsikvėpia laisviam.

Įvairios žinios

Neseniai buvo parengimas vienos parapijos, kaip pasipazinimo vakarelis, ir lietuviškų darbų parodėlė su lietuvių šokėjų grupe. Buvo gražu ir įdomu. ALT pirmin. kun. Raila smarkiai girdėdavo darbuojasi Kongreso labui ir renka aukas. O delegatų bus apščiai. Tik gaila, kad Chicago truputį pertoli nuo musų. Kitaip galėtumėm parodyt, kokią armiją turime.

Našlės p. Valinskienės namuose, 844 Catman St., ruošiamas Lietuvos nukentėjusiems rubų rinkimas, taisydas, sortavimas ir t.t. Jai padeda apie 10 darbininkų lietuvių. Jos renka draubūjus pas kitataučius. Pirmiausiai paliekia jiems kortelę, kad už savaitės pribūs pasiimt drabužių Lietuvos

nukentėjusiems. Kitataučiai mielai remia ir prašo lankyti dažniau. Ponios Valinskienės namuose jau surinkta su viršum 20 didžiausių dėžių drabužių, avalynės, išskalbi, sulopyti, išsortuoti rūšiais, gatavi išsiuntimui. Tą darbą jos dirbs iki pat pabaigos, kol Lietuva neprišikels ir kol lietuvis pajęgs save apsirūpinti.

Didžiausia garbė priklauso p. Valinskienei ir jos padėjėjoms už tokį kilnų darbą. BALF centras turėtų jas pasveikinti, ar apdovanoti kokių garbės ženklų ar pagyrimo lakštu. O kitų kolonijų moterys turėtų pasiimti iš jų pavyzdį ir dirbt Lietuvos pavargėliams organizuotai, su sypsen. Dirbdami daug padarysime ir neįsime, kaip musų mylimieji Lietuvoje ir ištrėmė mus pasveikins.

Vargo Duktė.

SLA nominacijos

SLA kuopos parodo norą, praveisti mažas pakaitas S. L. A. Pild. Taryboje, todėl, kad iki šiam laikui SLA pildomoj taryboje buvo maža reprezentacija iš Pensilvanijos valstijos, o Pensilvanija yra skaitlinga SLA nariais ir pagal čarterį, šioj valstijoje turi but sudėtas kone visas Susivienijimo turtas. Philadelphia yra artima Susivienijimo centro, todėl, turint Philadelphiajį

bent du pildomosios tarybos narius, sutaupyty daug pinigų Susivienijimui, palengvintų darbą ir priskubintų atlikti daugelį Susivienijimo reikalų.

Taip pat musų miesto SLA kuopos nori turėti pildomoj taryboje ne tik žmones iš Philadelphiajos, bet ir geras, patyrusius Susivienijimo veikėjus. Toje prasmėje ir eina nominacijos į Pildom. Tarybą.

M. Z.

NORWOOD, MASS.

A. L. Piliečių Bendrovės metinis mitingas įvyko lapkričio 14 d.

Narių dalyvavo apie 100 žmonių.

Perrinkta valdyba. Išrinkti: pirm. P. Blažys, sekret. P. Kručas, vice-pirm. J. Pėža, fin. raštin. P. Vėta ir iždin. J. Versekas. Gasprium išrinkta Iz. Vasiliauskiene.

Nutarta siųsti delegatą į Chicago Kongresą. Delegatą išrinkta Iz. Vasiliauskiene. Kongresui auka skirta \$100 ir kelionės lėšoms skirta \$100.

Susirinkimas praėjo draugiškoj nuotaikoj. Keli komunistai bandė prieštintis delegatą siųstimui į Chicago, bet tokie atsirado tik 4 žmonės.

Rep.

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

Puiki vakariene

Novemberio arba lapkričio 11 mane nustebino. Mat, tai dienai susitarė kelios ypatingos ir surengė vienai šeimynai, 35 metų visuomeninio darbo sukaktyvių progą, pagerbimo vakarą. Kalbė apie vakariene, surengtą p. Petrii Montvilai pagerbti. Susitarė kriauciai pagerbti savo unijos darbininką ir savo profesijos žmogų.

Kaip 7 valanda, didelė parapijos svetainė, man atvykus, pasirodė, kad jau mažai vietos bėra. 8 ilgį staliai ištieti per visą salę ir visi sausakimšai apsesti. Vėliau atėjusieji jau tik dairo, si, kur čia įsisprauti.

P. Kundrotas atidarė vakariene ir sako, pavalgykim, pasistiprinkim, o paskui pakalbėsim. Valgyt davė gerai, o ir išgerti buvo kas tik norėjo. Brooklyno kriauciai visada moka pasi- vaišinti, todėl ir šį kartą niekas negalėjo rugoti.

Užkandus ir pasidrašinus, pirmininkas pratarė keletą žodžių pny Montvilų parbarbai ir davė žodį kun. Balkunui. Kun. Balkunas yra geras kalbėtojas ir turi gerą balsą. Jis, pasveikinęs Montvilą, plačiau kalbėjo apie Lietuvos reikalus, palietė ir pasmerkė lietuvių išdavikus, kurie tarnauja Rusijos imperializmui ir labai nuosekliai apibūdino taip vadinamus "misionierius," kurie pabėgo iš ALT ir dabar drumsčia lietuvių pastangas pagelbėti savo gimtajam kraštui.

Reikia pasakyti teisybę,

kad kun. Balkunas teisingai apibūdino Lietuvos prielaidas ir bendro darbo ardytojus. Už tai jam reikia atiduoti kreditas.

Paskui pirmininkas permainė kitus kalbėtojus, kurie visi trumpai pagerbė vakarienes kaltininką ir palietė musų visuomenės skaudžiusius reikalus. Noriu paminėti vieną kalbėtoją, tai adv. Briedį. Jis trumpai, bet labai vykusiai pasveikino Montvilą ir palinkėjo sėkmingo darbo musų organizuotiems kriauciams. Adv. Briedis dar jaunas vyras, malonus apsiėjime ir linksmas budo. Smagu jį matyti visi sausakimšai apsesti. Vėliau atėjusieji jau tik dairo, si, kur čia įsisprauti.

Vakarienej dalyvavo apie 500 žmonių. Buvo socialistų, katalikų, tautiečių visi susikalbėjo ir draugiškai susitarė del svarbiausiųjų musų visuomenės reikalų. Reikia pagirti vakarienes rengėjus. Taip reikia daryti ir nėra ko kreipti dėmesio į Rusijos agentų pliauškalus. Visi dalyviai gerėjosi vakarienes pasisekimu. Linkiu ir aš p. Montvilai ilgiausiu metų ir sėkmingos darbuotės.

F. Lavinskas.

Paminėjom gimtadienį

LDD centro pirm. drg. B. Spudienės gimtadienio progą pas drg. Spudžius laipkr. 3 d. buvo susirinkęs burys draugų, gal apie 50 žmonių, palinkėti jiems ilgiausiu metų. Svečių daug, tai šeiminkai prisėjo daug padirbėti, priimti svečius, gerai kad drg. Križanauskienė padėjo trustis.

P. K.

DETROIT, MICH.

Apie musų vieną daktarą

Lietuviai komunistai čia turi radio, kurio vedėju yra M. Masis. Per tą radio spalvių 14 d. kalbėjo Dr. Palevičius. Ne tiek jis kalbėjo, kiek pludo Lietuvos pabėgėlius, kurie pasitraukė iš Lietuvos nuo bolševikų teroro. Musų daktaras mano, kad tai yra fašistai ir Lietuvos išdavikai.

Dr. Palevičius kalbą neapgalvojęs. Jei iš Lietuvos bėgo šimtai tukstančių žmonių, tai ar toje vargingoje Lietuvoje galėjo būti tiek daug fašistų? Juk 1940-41 metais rusai iš Lietuvos išvežė virš 30,000 žmonių, kuriuos jie irgi buvo apšaukę "fašistais." Pabėgėlių skaičiūje yra daug ukininkų, darbininkų, amatininkų, inteligentų, yra visokių pakraipų ir visai nepolitinių žmonių, o musų daktarui visi tie žmonės yra "fašistai" ir jau. Oi menkas daktaro išmanimėlis!

Jei musų mokytas daktaras nors truputiuką pagalvotų, jis pats suprastų kokias nesąmones jis kalbėjo. Į jo galvą neateina mintis, kad lietuviai bėgo nuo žiauraus okupanto; jie bėgo nuo rusiškos diktatūros, kurią jie jau buvo patyrę. Bėgo žmonės viską pametę, savo tėviskę, savo turtą, kas kokią turėjo, daugelis net pasimetę su savo šeimomis. Bėgo nuo Maskvos budelių, kuriuos Lietuva gerai pažinojo, nes visus metus po tų budelių valdžia gyveno.

Daktaras Palevičius po bolševikų valdžia nebuvo ir,

rodos, visai nemano važiuoti į Stalino "saules" rojų. Jis čia, demokratiškoj Amerikoje, šiltai gyvena ir plepa apie Rusijos diktatūros gerąsias ir buruojasi prieš lietuvius, kurie nuo rusų bėgo. Kaip vadinti tokį žmogų, kuris pliauska pats nežinodamas, ką jis pliauska? Kaip vadinti tokį Amerikos pilietį, kuris "liežuvi guldo" už Maskvos diktatūrą? Ir pagaliau, kaip vadinti tokį lietuvių, kurs linki Lietuvai būti rusų vergijoj? Detroito lietuviai suras tinkamą vardą tam menkam žmogui, kurs daro gėdą musų profesionalams.

Detroito Lietuviai.

WORCESTER, MASS.

Lapkričio 12 d. Lietuvių Ukėšų Kliubas turėjo susirinkimą savam name, 12 Vernon St. Susirinkimas buvo labai svarbus ir daug gerų dalykų nutarta. Buvo laiškas skaitytas Lietuvai Remti Draugijos ir kvietimas dalyvauti Lietuvių Kongrese Chicagoj. Laiškas buvo priimtas, taip pat ir kvietimas priimtas.

Išrinktas delegatas į Kongresą važiuoti Juozas Pupka. Kliubas paskyrė \$100 auką pasveikinimui kongreso. Šita auka iš Liet. Ukėšų Kliubo nėra pirmutinė ir, aš manau, kad nepaskutinė, nes musų kliubas visuomet aukauja geriems tikslams, o ypatingai Lietuvos pavargėliams, kurie yra nuskriausti antro pasaulinio karo. Kliubas netik prisideda su kapitalu, bet ir duoda naujoti svetainę nemokamai parengimams, kurie buna rengiami sušelpimui Lietuvos žmonių. Musų klubui priklauso didelė garbė už nuveiktus gerus darbus.

Senas Kliubo Narys.

WORCESTER, MASS.
CHESTNEY'S
CANTEEN

VIETA MALONI IR SILTA

Visokių Gėrimų, Alaus, gardžiai pagamintų Valgių ir Užkandžių

Cia gaunama ir "Keleivis" pavieniais numeriais
90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

UŽSISAKYKIT

Kalendorių 1946 Metams!

"Keleivis" leidžia puikų Kalendorių 1946 metams, kurį galima užsisakyti jau dabar, prisiumčiant už laikraštį prenumeratą, arba atskirai.

Iki šiol "Keleivio" Kalendoriai kainuodavo po 50 centų, bet skaitytojams atiduodavo už kvoterį. Šįmet tačiau negalėsime tokio nupigūnimo daryti, nes spaudos darbai ir medžiaga pabrango kone dvigubai. Be to, 1946 metų Kalendoriaus turinys bus daug turtingesnis ir formatas daug didesnis, negu iki šiol budavo.

Todėl Kalendoriaus kaina šįmet bus 50 centų "Keleivio" skaitytojams.

Siunčiant užsakymus prašome adresuoti taip:

KELEIVIS

636 Broadway,

So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Gerą dieną, tėve! Apie ką taip sunkiai galvoji?

—Turiu sunkų klausimą, vaike, ir nežinau kaip jį išrišti.

—Gal aš galėčiau padėti? —Patrįsk, gal ir galėsi.

—O kas tėvui neaišku? —Man, vaike, galvą suka tie seimai. Čikagoj bus didelis Amerikos Lietuvių Kongresas, ir aš jau buvau pastanavijęs tenai važiuoti.

—Ale susitikau vieną vyrą, kuris sako, kad Čikagos seimas esąs no gut. Ir išsitraukęs bolševikišką gazieta perskaitė objavlėniją, kad tikras Lietuvos mylėtojų skodas busias Picburke. Sako, dėl to skodo yra jau ir rezliucijos parasytos, tik reikės vienbalsiai jas priimti, ir dac ol.

—Aš žinau, tėve. Tas rezoliucijas jie gavo iš Maskvos.

—Kaip tai iš Maskvos? Juk tą soboriniją šaukia Lietuvos mylėtojai...

—Ją šaukia ne Lietuvos mylėtojai, tėve, bet Lietuvos kvilingai, kurie tarnauja Maskvai.

—Tai kam jie mulkina žmones?

—Jie mulkina žmones dėl to, kad gaut iš jų pritarimo ir pinigų. Be to, už tą žmonių mulkinimą ir Maskva jiems rimoka. Trumpai sakant, žmonių mulkinimas yra jų biznis.

—Na, o kaip tu mislini apie Čikagos kongresą. Maikie? Ar tenai žmonių nemulkins?

—Ne, tėve. Tenai suvažiuoja ne svetimos valstybės agentai, bet patys lietuviai, kuriems rūni laisvos Lietuvos respublikos atstatymas; jokių mulkintojų tenai nebus.

—Vėdiminut, Maikie! Ar tu žinai, kad bus da ir trečias seimas? Jį šaukia Vašingtonė kažin kokie misijonieriai. Prisiuntė ir man pavieštą. Sako, atvažiuok neatbutinai, ba reikia Lietuvą ratavot. Dabar, Maikie, aš nežinau, kur važiuot. Norėsi į Čikagą, ba senai jau nebuvau švento Kazimiero makademijoje, ale nenorėčiau ir Vašingtono misijų apleisti, ba iš jų galėtu but daugiau dušiai pasiliko. Nors tie misijonieriai da neapznaimino, kiek jie duos atlaidų griešnam žmogui, ale vis jau kelias į dangaus karalystę bus palengvintas. Ant to juk misijos.

—Neapsigauk, tėve. Tos misijos dangaus vartų tau neatidarys. Ne tam jos ir ruošiamos.

—Nu, tai kam? —Jos ruošiamos tam, kad pakenkti Čikagos kongresui.

—Tai kas jas šaukia? —Smetonininkai.

—Tai kodėl jie vadinasi misijonieriais?

—O kodėl bolševikai, kurie tarnauja Maskvai, vadinasi "Lietuvos mylėtojai", tėve? Todėl, kad žmonės su jais neitų, jeigu jie pasivažintų tikruoju savo vardu. Taip pat yra ir su smetonininkais. Jie sarmatijasi pripažinti, kad jie yra buvusios Smetonos diktatūros garbintojai, todėl dedasi "misijonieriais."

—Na, tai denkiu. Maikie, kad tu man šitą biznį išklumociai. Dabar aš jau klausiu į Čikagą. Man rūpi tenai ir švento Kazimiero seserys. Gal kai kuri jų jau užsimanė ir ženyti, reikės pasiteirauti.

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

—Laimingos kelionės, tėve!

PABIROS

Romos žlugimas

Neatsimenu kuriam tai "Keleivis" numeryje tulas skaitytojas iškėlė klausimą, kodėl stipri ir galinga Lietuva žlugo. Kaip jo vaikiai gimę Amerikoje tai paklausė, tai jis jiems ir negalėjo atsakyti. Jis visai sąžiningai laikraštį ir klausė: kodėl gi taip buvo? Berods niekas į šį klausimą taip jam ir neatsakė. O panagrinėti verta. Tai panašus klausimas į tą, kurį irgi senai buvo bandoma atsakyti, tai yra kodėl žlugo Romos imperija? Čia yra visokių aiškinimų, bet bene geriausias aiškinimas yra ekonominis.

Romėnai užkariavo daug žemių ir prisivežė į savo kraštą daug vergų. Vergai dvaruose dirbo už niekus ir smulkus ukinkas negalėjo išlaikyti konkurencijos su vergų darbu. Todėl jis turėjo mesti ukį ir eiti į miestą. Mieste pramonės nebuvo tokios, kuri galėtų visiems žmonėms darbo duoti ir tokiu būdu susidaryti minios laisvų žmonių bedarbių. Jų darbas ten irgi nebuvo reikalingas, nes darbus atlikdavo vergai. Taigi tcs minios slampinėjo ir reikalavo duonos ir žaidimų — cirkų.

Turtingi žmonės išsigimė dėl prabangos, o neturtingi dėl vergavimo. Taigi nors romėnai užkariavo Europą, jie iš vidaus nebebuvo stiprūs. Trunijimas atsirado nuo širdies Romos ir visa valstybė susiparalizavo.

Nusilpo iš vidaus

Panašiai buvo ir Lietuvoje. Kol Lietuvos žmonės gyveno laisvi gentimis ir baudžiavos neturėjo — jie buvo stiprūs. Sukūrę savo valstybę, jie vis dar laisvi gyveno, nes duokles, kurias jie turėjo mokėti, prilygo labiau dabartiniam mokesčiui, su tuo skirtumu, kad buvo mokama labiau natūralinėmis prievolėmis ir gerbėmis, bet ne pinigais.

Kaip Lietuva susidėjo su lenkais, tai lietuvių vienybės sąmoningumas buvo palaužtas. Daug kas nenorėjo skirtis nuo senų dievų. O tie, kurie virto krikščionimis, turėjo pasiduoti lenkų įtakai. Jeigu Dievas iš lenkų yra geresnis, kodėl kiti dalykai neturi būti geri, kurie paeina iš lenkų?

Taigi faktas, kad krikščionybės priėmimas ir valstybių sujungimas įvyko vienu ir tuo pat metu — turėjo neigiamai paveikti lietuvių atsparumą.

Taigi militariniai susidėjimai su lenkais ir Lietuva ir Lenkiją sustiprino ir įteigė išeiti krikščionims, tačiau socialiniai ir administraciniai tas Lietuvą nusilpino. Tiesa, tas įvykis ne iš sykiu. Vytautas ir kiti kunigaikščiai ir jų talkininkai įvairiais laikais norėjo atsiskirti nuo Lenkijos, o lenkai darė pastangas, kad toks atsiskyrimas neįvyktų. Tos įvairios pastangos ir įtrygos, žinoma, tik silpnino kraštą, užuot jį tvirtinus administraciniai. Lietuvos didikai nenorėjo lenkų įtakos ir buvo net uždraudę lenkams žemes pirkti.

Tačiau lenkai didikams prisigerindavo, teikdami per karalių jiems visokių privilegijų. Tos privilegijos buvo naudingos didikams, bet nebuvo naudingos krašto visumai. Smulkioji bajorija pamėgdžiojo didikus ir nusigyveno. Visi bajorai gaudavo privilegijas iš karaliaus, kuris buvo lenkų karaliumi. Todėl katalikiniai

jie vis labiau ir labiau pasidavė lenkų įtakai. Lietuviška kalba pasiliko muzikų kalba. O muzikas vis labiau ir labiau buvo užkraunamas sunkia našta.

Didikai skriaudė mažesnius

Tolimesnis Lietuvos likimas yra toks pat, kaip Lenkijos likimas. Bajorai varžėsi tarp savęs, rinko karalius ir vis daugiau privilegijų sau reikalavo. O pareigų jokių atlikti nenorėjo. Priėjo prie garsaus "liberum veto" (kuris tarp kitko buvo atgaivintas nauja forma San Francisco konferencijoje ta prasme, kad didieji galiunai jį išimtinai sau pritaikė). Krašto tvarka paėjo, administracija nusilpo, didžiama žmonių baudžiavinių buvo nuskurdė ir nesidomėjo dėl ko ponai pėsčias. Kraštas trunijo iš vidaus. Tai tos ir buvo priežastys Lietuvos — Lenkijos valstybės žlugimo.

Lietuviai ir lenkai

Kaip Lietuva buvo susidėjusi su Lenkija ir abudu kraštai įro, tai lietuvių daug kartų yra parodę, kad jie turi sveikesnio elementą, kaip lenkai. Karuose lietuvių ir pinigų sukdavo ir kariuomenę sušaukdavo, tuo tarpu, kaip lenkai vis labiau atsidėjo ant samdytos kariuomenės. Visokių sveikintaučių ypač čekų buvo gausu tarp samdytų karių. Pinigus jiems apmokėti, žinoma, reikėjo išpausti iš baudžiavinių. Lietuvių administracija ir reformos buvo geresnės. Jie turėjo daugiau ir pasiryžimo. Tačiau savo kultūros jie nesukūrė.

Jeigu Vytautas ar kiti Lietuvos galiunai būtų įvedę lietuvišką raštą ir pristeigę lietuviškų mokyklų, jei būtų rūpinęsi plačiu gyventojų sluoksnių apvietimu, o ne vien bajorų lotynišku, lenkišku ar gudišku apmokimu, tai gal Lietuva būtų nuėjusi kitais keliais.

Aš niekaip negalėjau suprasti ir dabar negaliu suprasti, kodėl Kauno universitetas buvo pavadintas Vytauto Didžiojo? Turbut dėl to, kad tautininkai buvo didybės manija susirgę. Daukanto, Kudirkos, Duonelaičio, Valančiaus vardai, tai būtų suprantami.

Siaip ar taip, bet reikia pripažinti, kad tuolaikiniai Lietuvos galingieji nepasirūpino Lietuvos švietimu ir lietuviškos kultūros sukūrimu. Lietuvių kalba buvo muzikų kalba, arba tik prislėgti darbo žmonės ta kalba kalbėjo. Todėl mūsų liudies dainos gražios, bet liudnos. Tik liudies sukurta tautosaka pasiliko mūsų lietuviškos kultūros pažymiu. Šitą tautosaką greit pastebėjo tiek lenkų, tiek vokiečių ir kitų kraštų mokslininkai ir literatai.

Atgimimo pranašai

Visoje Europoje vadinau romantizmo periode, įvairių kraštų literatai stengėsi savo literatūrą pagrįsti nacionaliniais pagrindais, užuot pamėgdžijus graikų klasikų arba francūzų pseudoklasicizmą. Betyrinėdami savo tautosaką, jie pastebėjo dar daug gražesnę mūsų liudies tautosaką. Į mūsų tautos praeitį besigilindami, lenkų romantikai daug gero atrado ir daug literatūriniai istorinių gražių veikalų prirašė. Prasidėjo istorinės Lietuvos aukstinimas. Daug sulenkėjusių lietuvių romantikų ėmė save vėl lietuviškai vadinti, bet... jau jie lietuviškai ne-

demokėjo. Kalbėjo ir rašė lenkiškai.

Patys dažniausiai iš dvirinkų kilę, jie romantiškai apie Lietuvos praeitį svajojo, o vis dar lietuviškai kalbančio ir vargšančio, šalia jų esančio lietuviško muziko nematė. Tik kai kurie iš jų suprato, kad lietuviškos prikėlimo reikia, jieškoti ten, kur dar lietuviška kalba tebėra išlikusi. Tokie dar patys lietuviškai mokėjo ir lietuviškai ėmė rašyti. Taip Poška rašė apie žemaičių muziką vargus. Stanevičius liaudžiai suprantamas pasakėčias sudėjo ir vertė. Tačiau beraščiai valstiečiai mažai jas skaitė, o lenkiškai kalbantiesiems ponams jos netiko. Daukantas romantiškai Lietuvą aukštino, bet jis suprato, kad švietimas valstiečių reikalingas lietuviškos prisikėlimui. Kalendorius ir praktiškas knyges rašė ir leido, pats Oginskio dvare vaikus lietuviškai mokė. Tai buvo dvarų darbininkų vaikai.

Iš kitos pusės tikybinės varžytinės, tiek protestantų, tiek katalikų vertė kunigus atkreipti dėmesį į kalbą, kurią jų parapijonys kalbėjo. Kunigai buvo privilegijotoje buklėje. Juos dvarininkai priimdavo ir jie kasdien susidūrė su valstiečiais, kurie lietuviškai kalbėjo. Kai kurie dvasiškai labiau su liaudimi susigyveno. Todėl atsirado Duonelaitis, Strzelis ir kiti. Valančius ne tik lietuviškai rašė, bet viskupu budamas švietimą platinė, blaivybę skleidė. Baranauškas eiles rašė ir "Anykščių šilė" sudėjo.

Ir taip pamažu iš atskirų diegelių nedrausiai augo lietuviškos valstybės. Iš lietuviškų širdžių liaudin suveno mažai šaltinėliai.

Sukilimų pasekmės

• Lenkų-Lietuvių valstybei žlugus, savaimingos Lietuvos visuomenės nebuvo. Valstiečiai skurdo, dvarininkai sąlygomis prisitaikė arba su jomis kovojo. Didžiama prisitaikė, o mažuma kovojo. Napoleono karai visus sujudo, tiek Lenkijoje, tiek Lietuvoje. Tačiau tas praėjo, kaip vėtra.

1831 ir 1864 metų sukilimai tik dalinai valstiečių buvo remiami ir tik tiek, kiek jie tikėjosi gauti žemes ir išsikvoti laisvės. Sukilimai buvo vedami prieš kultūrinius varžymus, prieš tikybinius persekiojimus, ir prieš rusišką įtaką, bet ekonominių pakeitimų plačių mastu nesiekė. Vienas kitas sukilėlių vadų kelė baudžiavos panaikinimo sukius, tačiau visumoje sukilėliai tokių reformų nesiekė. O jos buvo pribrndusios. Estijoj ir didesnėje Latvijos dalyje baudžiava jau buvo panaikinta 1819 metais.

Tiesa, tai padarė baronai "savanoriškai" tam, kad valstiečiai žemes neteiktų. Bet tas rodo, kad baudžiava vistiek prie galoėjo. Tačiau sukilėlių vadai ponai dar to nematė ar matyti nenorėjo. Jei sukilimai būtų vedami šukiu panaikinti baudžiavą, visi valstiečiai kaip vienas būtų kovoję ir račių sukilimų pasekmės kitokios būtų buvusios. Bet sukilimai buvo pralaimėti, tai bajorų geresnės pajėgos buvo iškartos, į Sibirą nuvarytos, į kitus kraštus išbėgiojo.

Liko tik pasyvus, labiau prisitaikęs elementas, be iniciatyvos, nekurybiškas, kuris tik lenkystėje tegalėjo pludurioti ir tik patylo mis prieš rusų burnoti. O lietuviško valstiečio, to juodojo "chamo," jie nematė.

Jei butume laimėję

Kas būtų įvykę, jei antrasis sukilimas būtų buvęs laimėtas, tai žinoma tik spėlioti galima. Ar būtų atgijusi lietuviška kultura, ar lietuviški pradmenys iš Vilniaus Universiteto pavidale Poškaus, Stanevičiaus ir kitų — būtų išaugę lietuviškus Turgenevus, Puškinus, Tolstojus, Mickevičius, Goethes, taip kaip kitų kraštų bajoriško kilimo, bet universalinės dvasios milžinai? Ar lietuviški reformatoriai kariai tokie, kaip Kasčiūška, būtų gavę viršų ant didžiųjų, ar būtų pravedę reformas švietime ir ar iš valstiečių ir profesinio amato žmonių būtų išaugę mūsų Sileriai, Heines, Krylovai ir kiti — sunku pasakyti.

Bet kas liko vietoje energingosios bajoriško elemento? Gi prisodinta rusiškų ir vokiškų kniazių, grafų, baronų. Vasilčikovai, Totlebeinau ir kiti buvo piktdagiai isodinti į lietuvišką žemę. Nemažai cariskų generolų vokiečių su malonumu lietuviškas žemes grobė. Jie čia turėjo ir carų malonę ir buvo netoli nuo Faterlando mūsų Prūsų žemės. Tie grubonyb vanagai buvo iš karto į du paukščius nagus suleidę ir tik jiems nebuvo rubėžių tarp lietuvių ir prūsų žemių.

Prisikėlimas

Lietuviškų žmonių jura, — valstiečiai, baudžiavą panaikinus, žemes gavo. Tiesa, tos žemes nedaug ir už

ją reikėjo ilgus metus mokėti, bet jie įkibo į žemę, galima sakyti, nagais ir dantimis. Vienas kitas atkuto ir vaikus į mokslius išleido. Didžiama tų vaikų į klebonus išvirsto, su ponais kaziravo ir lenkiškai šnekėjo, ispravnikus ir gubernatorius vaišino ir patys riebių gyvenimą turėjo, valstiečiams tik lietuviškai pragrąso ir iš jų kalėda rinko. Kiti vėl dėl duonos toli nusibastė: į Kaukazą, į Maskvą, į Peterburgą, į Kazanį ir dievaž žino kur.

Tačiau mažuma prasitrynė akis ir pamatė lietuvišką valstiečių jūrą. Suprato, kad patys iš tos juros paeina. Pradėjo lietuviškai šnekėti, rašyti. Pradėjo po kaimus žadinti lietuviybę. Rinkosi į burelius, rišo tarp savęs mazgelius ir kvietė kitus po visą svietelį išsibarsčiusius. Prašvito "Aušra" ir suskambėjo "Varpas." Ir lietuviškos medelėliai sužėlė į miškeilius, o šaltinėliai susruveno į upelius.

V. G.

ŠVENČIŲ DOVANOS

Pernai aš užsakiau "Keleivį," kaip švenčių dovaną mano draugams K. B-m. Siemet jie man prašė, kad laikraštis jiems patiko ir jie jį atsinaujina. Džiaugiuosi, kad padariau gerą dovaną.

K. Stecken.

"Keleivis" yra gera švenčių dovana draugams ir pažistamiems. Užsakykite jį savo artimiesiems!

'Labai malonu kad
norite pagelbeti'

SUPRANTAMA. pirmiausia telefono kompanija turi žiūrėti, kad jūsų telefonas veiktų gerai. Tiesiog mūsų pareiga. Bet šiais laikais, kai mūsų skaidentės ir telefonistės labai užimtos, mes įvertinam žmones, kurie nori padaryti kas galima, kad telefonas veiktų geriau — ir jėms ir kitiems. Štai keli geri papročiai vartojant telefoną:

- 1 PATIKRINKIT NUMERĮ** — Klaidingas numeris eikvoja laiką ir trukdo telefoną.
- 2 NUTARKIT KĄ TURIT SAKYTI** — Sutaupysit laiko sau ir kitiems, jei pasikalbėjimą iš kalno apgalvosit.
- 3 KALBEKIT AISKIAI** — Kalbant į triubelę, vartokit natūralų balsą.
- 4 ATSILIEPKIT GREITAI** — Visiems sutauvysit laiko, jei telefonui suskambėjus, atsiliepsit tuojau; tai visų įvertinamas mandagumas.

New England Telephone & Telegraph Co.

Užsakykite didelį "Keleivio" kalendorių 1946 m. Kaina 50 centų.

Iš Plataus Pasaulio

Palestinoji mušasi
Tel Aviv mieste Palestinoj keltas dienas ejo kruvinos riaušės. Žydai protestavo prieš neleidimą daugiau žydų įvažiuoti į Palestiną. Visuose arabų kraštuose irgi neramu. Arabai prieš žydų įsileidimą į Palestiną. Tel Avive 5 žmonės užmušti ir virš 100 sužeisti.

Vengrijos valdžia
Po rinkimų Vengrijoje naują valdžią sudarė Zoltan Tildy, smulkiųjų valstiečių vadas. Jo vyriausybę įeina ministrai nuo visų keturių partijų, kaip tai buvo sutarta prieš rinkimus.

Grižta tvarka
Iš francūzų Indokinijos praneša, kad visos šiaurinės tos kolonijos dalyje ramu. Francūzai sakosi ten atstatę tvarką ir, sako, prasideda normalus gyvenimas, bet kur jį randasi, nežinia.

Komunistai atakuoja
Iš Sanchajaus, Kinijoje, praneša, kad kinų komunistai apšaudė vieną traukinį, kuriuo važiuo mūsų kariuomenė, vedama generolo D. Peck. Komunistams pasiektas perspėjimas nustoti užpuolinti mūsų kariuomenę.

Neatsargus plepėjimas
Dabar pasitikrino, kad japonų šnipai Filipinų salose prieš karą iš neatsargių mūsų jurininkų pasikalbėjimų karčiamose, gaudavo žinių per savo šnipus apie mūsų laivyno judėjimus ir kitus svarbius kariškus dalykus.

Bostonas sostinė
Bostono miestas rimtai susirūpinęs, kad naujosios Jungtinių Tautų Organizacijos buveinė būtų Bostono miestas. Tuo reikalu gubernatorių siūlo skirti iš miesto žemės vieną ketv. mylią plotą J. T. Organizacijos rumams statyti.

Badas Vokietijoje
Vokietijoje žmonės jau badauja, kaip badauja ir kitose Europos šalyse. Musų okupacinė kariuomenė laukia neramumų tarp vokiečių, kada ateis žiema su šalčiais ir padidėjusiu badu.

Hitlerio dukterė
Amerikiečiai surado Hitlerio dovaną, jo meilužei Jieva Braun. Hitleris nesigailėjo suvogtų turtų savo meilužei dovanoms. Ta proga skelbiama, kad Hitleris turėjo dukterį "Uši" vardu.

nyko, lyg koks skystas sapnas, ir nieko panašaus neatsitiko. Priešingai, ir bažnyčių ir dirbtuvių daugiau priaugo, ir pats miestas padidėjo. Viskas kas čia atsitiko, tai miesto skolos sumažėjo nuo \$16,000,000 iki \$10,000,000. Tas tai gražus prezentas vietos gyventojams — mažiau skolų. Su laiku ir taksos sumažės ir namų savininkai tuomet pajaus geros tvarkos pasekmes. Atmokėjimas skolų ir už tas paskolas nuosimčius sudaro dideles sumas pinigų. Tas viskas aišku, kaip diena.

Massachusetts SLA kuopų dėmesiai
Antro apskrities metinis suvažiavimas lapkr. 25, 1945

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje antro apskrities valdyba skelbia metinį kuopų atstovų suvažiavimą, kuris įvyks lapkr. 25 d., Cambridge Liet. Pil. Klubo patalpose, 823 Main Street, Cambridge, Mass. Pradžią 11 val. ryto.

Visom kuopom išsiųsta pranešimas ir paskatinimas, kad išrinktų pilną skaičių delegatų. Kuopa turinti daugiau 30 narių, gali rinkti vieną delegatą nuo kiekvieno 30-ties narių ar likusios dalies, jei tokia dalis siekia daugiau 15 narių. Kuopa turinti 30 narių ar mažiau, vistic gali siųsti vieną delegatą. Kiekvienos kuopos delegatai privalo pristatyti vieną mandatą už visus delegatus nuo tos kuopos, po mandatu pasirašius kuopos pirmininkas ir finansų sekretorius, ir prideda kuopos antspaudą.

Pageidaujama, kad delegatai atsivežtų sumanymus, inėjimus ir rezoliucijas antro apskrities ir SLA labui. Laikė suvažiavimo bus referuojami sekanti klausimai, tarp kitko:

1. Konversijos apibūdinimas.
2. Fraternalumas — jo prasmė.
3. Bendras SLA stovis, ir ką žada ateitis.
4. Organas "Tėvynė" ir jos redagavimas.
5. Pastabos apie Pildomosios Tarybos esančius ir bušančius narius.

Kiekvienam klausimui jau paskirtas kvalifikuotas pranešėjas. Pranešėjai bus iš delegatų ir tie penki atvažiavę ir suvažiavimą pasirošę nuodugniai išgildinti nustatyta tema.

Taipgi bus išduoti raportai valdybos ir komisijų, ir bus renkama nauja valdyba bei komisijos.

Kadangi sekanciuose metuose (1946) SLA seimas įvyks New Haven, Conn., šiame suvažiavime bus priuosta tinkamų inėjimų SLA labui, del persiuntimo per pažymėtas kuopas į Statų Komisiją, konstitucijoj patvarkytame laikotarpy, kad seime būtų svarstomos ir išspręstos.

Prašom kad kuopų daugiausia delegatų suvažiavimui į šį svarbų suvažiavimą.

Juozas Arlauskas,
SLA 2-ro Apskr. sekret.

JAVORSKIO LAVONAS SURASTAS GIRIOJ

Girioj, netoli nuo Lynfieldo, pereitą savaitę buvo atrastas nužudytas Prano Javorskio lavonas. Javorskis buvo 60 metų amžiaus žmogus ir gyveno Saleme. Policija spėja, kad jį nužudė kozirinkai plėšimo tikslais. Javorskis buvo vedęs, bet 15 metų jau negyveno su

pacia.

Užprašo kitų kolonijų lietuvių atsilankyti mūsų klube, susipažinti ir pasisvečiuoti.

(5)

ŽINIOS IŠ PIETŲ AMERIKOS

Lošimai

Urugvajuje esama visokios rūšies lošimų, kaip tai arklų lenktynės, "grande" (loterija), "gvinela" (loterijos priedas) ir kitokie. Lošimus čia žmonės mėgsta ir visi laukia nesulaukia staigios laimės. Užsikrečia ta lošimo liga ir lietuviai. Jei kas suskačiuotų, kiek mus tautiečiai sunaša pinigų visokioms loterijoms ir jų loterijų ponomams, gautųsi dideli kapitalai. Kaip visuose lošimuose, taip ir čia, pralošimas yra taisyklė, o laimėjimas — išimtis. Bet kartais pasitaiko kai kam ir išlošti. Jei tas įvyksta, tada apie tą laimėjusį visi kalba ir jis yra gyva propaganda už tolimesni "laimės bandymą." Apie pralošusius niekas nekamba ir jų pralošimų niekas negarsina...

Laikė 15 metų, ką čia gyvenu, žinau apie 15 lietuvių, kurie yra daugiau ar mažiau loterijoj laimėję po keletą tukstančių urugvajiškių pezu. Viso mano žinomieji "laimingieji" gal yra gavę apie 100,000 pezu. Atrodo graži suma, bet už kiek ji buvo "nupirktą," arba kiek žmonių turėjo pralošti, kad keliems sukratytų tuos pinigus, tai jau kita istorija.

Tenka apgailestauti, kad iš visų tų laimėjusių tik kokie 3 ar 4 įsikūrė kiek žmoniškiau, o kiti tai visai mažai tuo laimikiu tepasinaudojo: kaip dirbo, taip ir tebedirba... jokios materialinės pažangos nesimato. Dar kiti, tai pradėjo per daug išvaizdinti, pasijuto turtuliais ir patys nepasijuto, kur laimėtus pinigus išleido, o todėl skursta dar labiau, negu visai tų pinigų nebuvo matę. Paprastai, lengvai gauti pinigai dar lengviau ir išsina...

Ką garbina "komunistai"

Mūsų raudonieji "kvilingai" ne tik tai kelia balius ir čebatlaizijau vietos rusų atstovybės valdininkams ir akiai tarnauja naujai atgimusiam Rusijos imperiaлизmui. Jie neblogiau už pačius juodašimtisčiausius rusus garbina ir ankstyvesni mūsų prispaužėja, senąjį Rusijos imperializmą.

Paskutiniu laiku jie pradeda vietos lietuvių nuodyti rusiškais filmomis, kuriuose rodoma Suvorovai. Kutuzovai ir kiti carų gadinę žmonių engejai ir mažų tautų skriaudėjai. Šiomis dienomis lietuvių jaunimo "patriotų" bus suvaidinta ispanų (kastiljanų) kalboje veikaliukas "Kotryna Didžioji" ir dar kokios tai marnastis.

Kiekvienas šiek tiek apsiskaitęs lietuvis žino, kas tai yra ta "Kotryna Didžioji" ir kas tai buvo tie Kutuzovai, Suvorovai ir pana-

šūs galvažudžiai. Dabar "Katrė Didžioji," didžiausioji paleistuvė "ant sosto," pasidarė lietuvių "komunistų" įkvepėja. Tai nusigynė tie vadinami komunistai, net sarmata. Garbina paleistuves ir liaudies budelių ir peršasi mums, kaip "laisvos" santvarkos šalininkai!

M. Krasinskas.

Visi į Kongresą!

Amerikos lietuvių balsas turės būti stipriai pareikštas per Amerikos Lietuvių Kongresą Chicagoje lapkričio 29-30 d. ir gruodžio 1 d. Gausiame delegatų suvažiavime mes turime pareikšti savo ir Lietuvos žmonių vardu, kad mes stojame už laisvą, nepriklausomą, demokratinių pagrindais besitvarkančią Lietuvą.

Mes turime susirinkti ir vieningai pareikšti griežtą protestą prieš lietuvių persekiojimą savojoje žemėje, prieš atėmimą žodžio, spaudos, organizacijų laisvės.

Mes turime pareikalauti, kad Lietuvoje būtų sustabdyta sovietizacija ir brukiama į komunistinius dvarus, kada iš savarankiško ukinko lietuvis daromas komisarių stumdomas komunistinio dvaro bernas.

Iš Lietuvos turi būti pašalinta sovietų žvalgyba, jų kruvinoji GPU ir žiaurieji enkavedistai, tremtiniams lietuviams kustuvis skalde galvas, granatomis plėšę ukininkus Pravienskiyje ir šutinę sąnarius, išbadę akis patriotams lietuviams Raimiškely ties Telšiais.

Mes turime galingai pareikalauti, kad Lietuvos žmonės būtų leista laisvai išsirinkti savo vyriausybę visuotiniu, lygiu, slaptu, tikrai demokratinu balsavimu, o ne vartojant nacizmo ar raudonojo fašizmo metodus, kaip tas buvo vadinamose rinkimuose ir "liaudies seime," kada balsuotojams tebuvo pateiktas tik bolševikų kandidatų sąrašas.

Iki Kongreso beliko dvejetas savaitė. Daugumoje organizacijų atstovai jau išrinkti ir aukos paskirti. Jei kur tas dar nėra atliktas, skubiai tą pareigą reikia išpildyti.

Visi į didįjį Amerikos Lietuvių Kongresą Chicagoje!

KRIZIS FRANCIJOJ

Francūzų parlamentas vienbalsiai buvo išrinkęs generolą de Gaulle laikinąsias vyriausybės galvą. Bet kada generolas bandė sudaryti vyriausybę, francūzų "vieningumas" subyrėjo. Komunistai pareikalavo sau atsakomųjų vietų valdžioje, kurių de Gaulle nenori užleisti Rusijos agentams.

bar antru kartu išrinko de Gaulle vyriausybės galvą ir generolas vėl bandys sudaryti valdžią. Antru kartu komunistai balsavo prieš de Gaulle.

Francijos komunistai nori užsienių reikalų, vidaus ar karo ministerijos. De Gaulle nesutinka jiems nė vienos iš tų ministerijų užleisti, nes turėti Rusijos valdžios agentus svarbiose ministerijose, reikėtų atsisakyti nuo savarankės Francijos politikos.

Apie Lietuvai Remti Draugiją

Naujojoje Anglijoje veikia Lietuvai Remti Draugija. Ji yra įsikurusi 1941 m. sausio 26 d. Worcesteriye. Greit jos veikimas išsiplėtė ir ji turi geroką skaičių skyrių.

L. R. Draugijos tikslas yra, kaip jau ir jos vardas sako, paremti Lietuvą. Ta parama gali būti politinė ir medžiaginė, žiurint kur kada kokios daugiau reikia.

L. R. D-jos nariai moka vieną dolerį per metus namų mokesčio, arba \$10 narystės duoklį visam amžiui. Nariai savanoriai apsideda specialiniu mokesčiu Lietuvos reikalams nuo 25 centų per mėnesį iki 10 dolerių per mėnesį.

Narių savanorių organizavimasis dabar gana sparčiai vyksta prie antro L. R. D-jos skyriaus Bostone. Nė kurie nariai savanoriai užsiėmę savo savonores duokles už visus metus iš anksto po \$100, kiti po \$50 ar po \$25. Dabartiniu laiku visi tie pinigai eis Amerikos Lietuvių Kongresui paremti, nes šiuo laiku svarbiausias uždavinys yra remti mūsų Kongresą pinigini.

Savaime ateina mintis, kodėl "narių savanorių" ideją neperkelti į visas mūsų kolonijas? Jei mes galėtume sutelkti kelis dešetus tukstančių Lietuvos rėmėjų tarpe Amerikos lietuvių, mes sudarytume didelę jėgą. Su mumis kitaip skaitytųsi ir spauda, o mūsų pačių tarpe būtų mažiau tuščių ginčų ir daugiau tikro darbo.

L. R. Draugija turi išsiėmusi čarterį, pagal kurį gali kurtis skyriai visoje Amerikoje. Apie skyrius galėtų grupuotis savanoriai, kurie, man matosi, ir būtų svarbiausias Lietuvos vadavimo. Apie L. R. D-ją daugiau informacijų galima gauti iš manęs, 540 E. 7th St., So. Boston.

Dar žodis apie narius sajanorius. Savanorių mokesčių pagrindas galima būtų

dėti valdžiai mokamus taksus. Kas sumoka per metus \$1,000 visokių taksu, tas turėtų mokėti savo noru \$100 Lietuvai gelbėti. Moterys, kurios savo pajamų neturi, bet į muvius dažnai vaikšto, galėtų sutaupti ir mėnesį po 25 centus Lietuvos reikalams. Uždirbantieji mažiau, mažiau ir mokėtų. Narystės mokesčius galima būtų mokėti ir karo bonais.

Suskatus dirbti, manau dar iki ateinančių metų vasario 16 d. šventės galėtume sumobilizuoti didelę armiją narių savanorių, kurie prisidėtų prie garbingo Lietuvos gelbėjimo darbo. Pagalvokime visi apie tai.

John P. Tuinila,
LRD vice-pirm.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Dubrauskienės ir Mikalaukienės, po tėvais Labanaukaitės, kilusias iš Dubonio kaimo, Upnės parapijos, Telsių apskrities. Gyvena kažkur Chicagoje. Yra svarbių žinių iš Lietuvos. Prasu atsisaukti.

Elzbieta Tarvydienė-Domkaitė,
1114 Liberty St., Camden, N. J.

Aš, Verpnika Nakutienė, po tėvais Judikaitė, pajieškau savo tetos Olešės Kadziukės, po vyru Baltrušionienės. Jinai kilusi iš Kreenavos parapijos, Mingelionų kaimo. Girdėjau ją gyvenus Brooklyn, N. Y. Prašau jos atsilipti, nes gavau iš Lietuvos laisvą ir turiu daug naujienų jai pasakyti. Jei kas iš šalies praneš jos adresą, busiu labai dėkinga.

VERONIKA NAKUTIS,
18 Jackson Hill Rd., Gardner, Mass.

Pajieškau brolio Juliuso Urbono, gyvenančio kur nors rytinėse valstijose, pirmo karo veteranas. Prašau jo paties arba kas apie jį žino suteikti man jo adresą.

MARIE MARSHALL,
3108 So. Harvard Boulevard, Los Angeles 7, Calif.

UŽDYKA—SVARBIŲ GYDUOLIŲ, MOSČIŲ UŽDYKA—DEL IŠBANDYMO

Daugumas žmonių nenori tikėti gražiems išgyrimams. Aš nepašyviu. Žinodamas savo mosčių gerumą, aš pirmą duodų išbandyti. Jūs pirkite 2 oz. dėžutę, aš duosiu antrą, mazesnę. Vartok mazesnę pirmą. Jei nebūsi patenkintas, grąžink didesnę dėžutę 10 dienų ir gausi pinigų atgal. Tik atskaitysiu persiuntimo išlaidas, ne daugiau 25c. Šitos motys sudarytos iš gydancijų žolių. Nėra kenksmingos, bet visada pamalyšios. Jokios kitos negali lygintis. Štai mosčių vardai ir nuo kokių ligų jos gelbsti, temykite atidžiai:

Nr. 3 M. J. Svila's Miracle Salve.
A remedy for Skin Irritation. Šita motis pašalina daugybę odos ligų. Pašalina pilies, rash, athlete's foot, vatis, išbrėmus, nudegimus, nusutūtiną, ronas (tik ne VEŽIŲ), nuo šalčio, nušalimus, ausies gelimą, tinimą ir skaudėjimą blauzdų, nesveikumą nosies ar burnos, ir t.t. Kaina tik \$1.25 už 2 oz. dėžutę.

Nr. 2 M. J. S. Salve for External Pains. Nuo išvirsutinių skausmų kojos, rankose, pusiau, sprande, šonuose, tirpimo, skaudėjimo sąnarių ir muskulų, užsisaldymo ir aštraus kosulio. Šita motis maloniai šildo ir išvareina įvairius skausmus. Kaina tik \$1.25 už 2 oz.

Nr. 1 nuo dantų gelimo ir smegenų nevsekumo. Nr. 4 nuo Poisson Ivy ir įvairių niežėjimų. Greit pagelbsti. Perkant visų rusų ant sykiu gausite už \$4.00. Reikalaujami mosčių, siuskit ir pinigų, money order ar čekį. Siunčiam ir C.O.D. kas priėmęs 30c. stempom. Adresuokite taip:

M. J. SVILPA,
P. O. Box 73, Sta. A., Hartford 6, Conn.

LENGVAS BUDAS ISMOKTI ANGLISKAI

SU FONETISKU ISTARIMU IR TRUMPA ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA

Šis rankvedėlis yra sutaisytas taip aiškiai ir praktiškai, kad kiekvienas gali lengvai pamokti angliškai. Čia telpa sutvarkyti reikalingiausius pasikalbėjimus įsiekant darbą, nuėjus krautuvėn ko nusipirkti, pas daktarą ar traukiniu važiuojant.

Gaunamas "Keleivio" Administracijos,
kaina 35 centai

"KELEIVIS"
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ KLIUBAS

34 High Street, Nashua, N. H.

Pirmininkas, J. Okulevičius
Vice-pirmin., M. Bagdzevičius
Sekretorius, A. Grigas.
Iždininkas, K. Dobravolskis

Direktoriai:
J. Arlauskas, A. Ulčinskas, S. Ulčinskas,
A. Judickas, M. Ziedėks, Wm. Akstinas

Manageris, Saka-Chacka

Užprašo kitų kolonijų lietuvių atsilankyti mūsų klube, susipažinti ir pasisvečiuoti.

(5)

MOTERŲ SKYRIUS

SI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ

Amerikos Lietuvių Kongresui

Kaip malonu atsiminti Lietuvos šalelę, Su ja kartu ir tą gerą Seną motinėlę.

Kai mes augom pas tėvelius, Vargso nežinojom, Po lankes tarp žiedelių Linksmi sau bėgiojom.

Kai paaugom, panorėjom Laimės pajieskoti, Tad sumanėm iš tėvynės Toli išvažiuoti.

Mes Ameriką pasiekę Radom laisvą šalį, Visi džiaugėmės kad rusas Pavertt mus neb gali.

Čia mes galim savo kalbos Laikraščius skaityti, Jis negali mus nubausti, Sibiran varyti.

Nors mes laisvai čia gyvenam, Nepamirškim brolių, Kurios taip kasdien kankina Mūsų priešai, maskoliai.

Tad visi geri lietuviai Turim protestuoti, I Chicago didį seimą Visi suvažiuoti.

Amerikos prezidento Turime prašyti, Kad paverttą mus Lietuvą Stengtųs išlaisvinti.

B. Gurskienė.

Vanduo su muilu -- geriausias vaistas žaizdoms

"Post Graduate" medicinos mokyklos profesorius Dr. Moorhead, pataria visas žaizdas greitai ir gerai ke-

lis kartus nuplauti šiltu vandeniu su muilu. Jisai sako, jei visos žaizdos, kokios gaunamos automobilių nelaimėse, dirbtuvėse arba kaip kitaip, būtų tuoj gerai su muilu ir šiltu vandeniu nuplaunamos, ir jei bent šešias valandas po nelaimės žaizdos būtų apžiūretos gydytojo, tai bent 50 nuosimčių sužeistųjų, kurie dabar miršta, būtų galima išgelbėti. Didžiama sužeistųjų miršta ne nuo sunkaus sužeidimo, bet dėl vėlesnio užsikrėtimo ir kraujo užsinuodijimo.

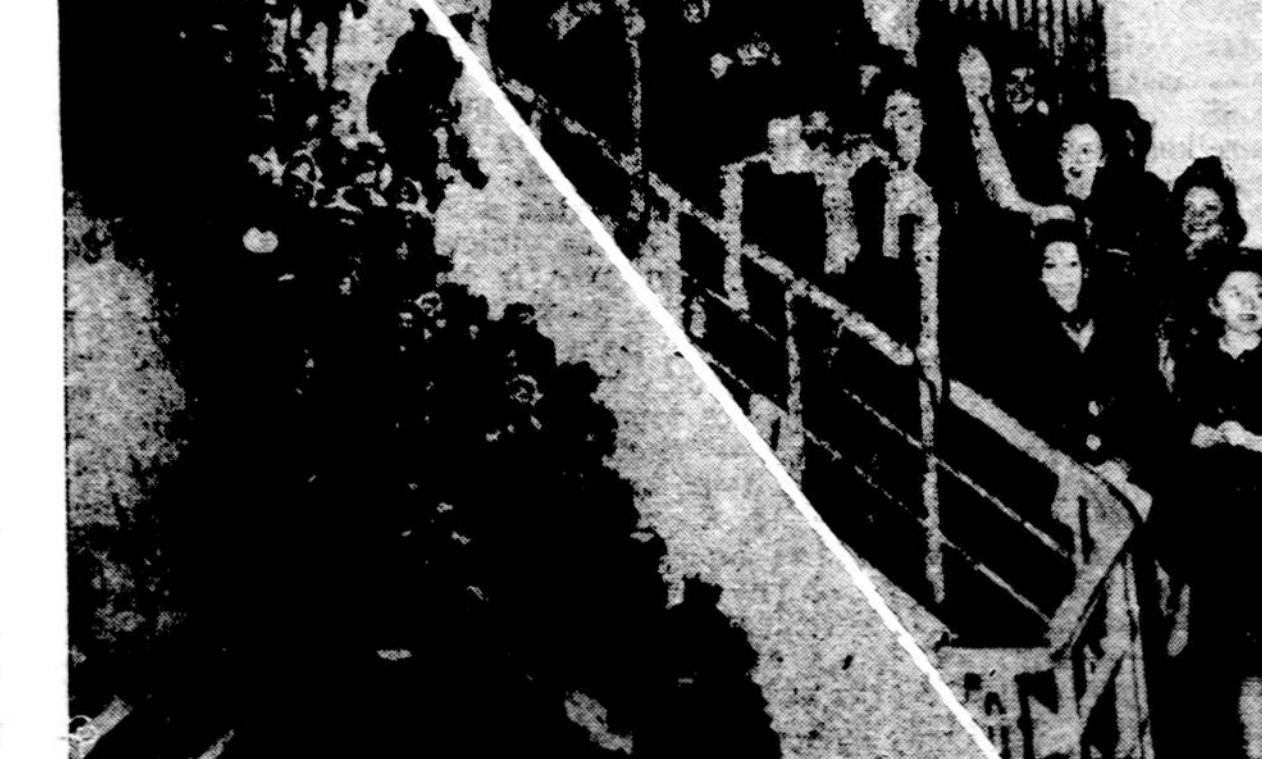
Tai gi, susižeidus, patarti na tuojaus žaizdą gerai išplauti šiltu vandeniu su stipriu muilu. Gerai nuplovus, reikia užpilti jodino, benzoino, mercurochromo ar kokio kito antiseptiko, kad ir alkoholio. Tuoj aprišti svariu sterilizuotu bandžu.

Jei žaizda sunki ir skauda, tai nuplovus ją ir aprišus, tuoj reikia kreiptis pas gydytoją.

IVAIRŲ PATARIMAI

Kad mėsa greičiau išvirtų ir būtų minkštesnė bei trapesnė, verdant reikia įpilti šaukštą uksuso.

Iškalbus rajono kojines drungnam vandeniu, reikia jas keliais vandenimis gerai išplauti, kad neliktų muilo. Nereikia grežti, tik vandenį nuspausti ir padžiauti pavėsy. Džiovinant viduje, reikia žiūrėti, kad nebūtų arti didelio karščio. Rajonas buna stipriausias kuomet jis visiskai išdžiūvęs, todėl rajono kojines reikia džiovinoti mažiau 12 valandų. Taip išplautos

Viena krautuvė Philadelphiaj paskelbė laikraščiuose, kad rytojaus dieną ji turės 1,000 porų naujų nyloko kojinių. Sekanti rytą moterys pradėjo rinktis tenai jau nuo 6-tos valandos. Iki krautuvės atsidarė, moterų eilė nusitęsė per kelis blokus ir reikėjo 20 policmanų tvarkai palaikyti. Vaizdelio viršuje moterys išeina iš krautuvės jau su kojine, o apačioje eilė dar tebestovi gatvėj.

ir išdžiovintos kojines daugiau ilgiau dėvėsis.

Visi odiniai daiktai laiko nuo laiko turi but nušluostyti aliejuotu skuduru. Tas apsaugoja odą nuo perdžiuvimo ir nuo sutrenkimo.

Karštas uksusas išima visas baltas dėmes iš poliruotų medinių baldų.

Norint gaut daugiau skystimo iš lemono, prieš spaudžiant reikia keliais minutės palaikyti karštame vandenyje.

Kad prašalinti nemalonių česnako kvapą, reikia sukramtyti ir praryti kelias buras žalių petruškos lapelių.

Svogunų kvapą užmuša stipri juoda kava.

Tautosaka

Vietoje gulėdamas ir akmuo apželia.

Tingins dukart dirba, šykstus dukart moka.

Svetimu protu netoli nueisi.

Geros akys dumų nebijo.

Zodis skriaudžia, žodis ir glaudžia.

Menkas tas paukštis, kurs savo lizdą teršia.

Glaudus įverselis dvi karves žinda.

Tokį kashį kask, kokį apžioji.

Visur gera, bet namie geriausia.

Savi mārkiniai už svetimą švarką brangesni.

Aukso kalnai tik ten, kur žmonės negyvena.

Už marių ir versius midum girdo, sviestu peni.

MOTERIS BANDĖ SOKTI IŠ 10-TO AUKŠTO

Jauna moteriškė atvažiuo iš Rahway, N. J. ir apsigyveno Back Bay viešbuty. Vidurnaktį ji pradėjo savo kambary rėkti, kad kažkas laužiasi per jos duris. Nusigandusi ji išlipo per langą ir jau ruošėsi soki iš 10 aukšto žemyn, bet tarnai spėjo ją sučiupti ir įtraukti atgal.

Knygų Bargenas Už Pusę Kainos

Visos knygos, kurios šemiau yra surašytos, trumpam laikui yra nupigiamos iki pusės kainos. Kas pirks už \$1.00, tas gali pasirinkti už \$2.00 knygų. Kas pirks už \$1.50, gali pasirinkti už \$3.00. Jei pirksit už \$2.00, gausit knygų už \$4.00. Ir t. t.

Štai čia knygų sąrašas:

AR BUVO VISUOTINAS IVANAS?

Rašnyčia sako, kad buvo, o mokslas sako, kad nebuvo. Jeigu buvo, tai kaip? Nuo jo būtų galėjęs surinkti i visas dienas visų veislių gyvūnus, kurie gyvena išimėję po visą žemę. Kaip jis galėjo tuos gyvūnus prasto savo arkoj autalinti? Iš kur ėmėsi tiek vandens, kad visą žemę apsemtų? Kur tas vanduo dabar yra? Kaip iš Nojaus seimynės galėjo atsirasti po trano juodveidžiai ir kitų veislių žmonės? Šitie ir šimtai kitų klausimų, kuriuos negali atsakyti joks kunigas, yra nuostaliai ir aiškiai išdėstyti šitam veikalė. Knyga be galo įdomi. Kas žodis—tai faktas: kas sakys—tai naujas knygų argumentas grįva. Mokslas ir mokslas nuo pradžių iki galo. Kaina 25c.

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS?

Parašė kun. M. Valadka. Knyga drąsiai kritikuoja Romos Katalikų draugijos autoritetą ir faktais parodo, kad jis nėra joks Kristaus vietininkas. 224 pusl. Kaina \$1.25

KAI SENOVĖS ŽMONĖS PERSISTATYDAVO SAU ŽEMĖ

Labai įdomus senovės filosofų daledimai apie žemės išvaizdą. Pagal daugelį autorių parašė Iksas. Antra knyguotės dalis yra: "Išvirkščias mokslas arba Kaip Atsirado Kalbos". Parašė Z. Aleksa. 40 pusl. Kaina 10c.

NIHILISTAI

Tragedija trijuose aktuose. Veikalas perstatė nužudymą caro Aleksandro II. Labai puikus ir nesunkiai scenoj perstatomas veikalas. Iš viso reikalaujamos tik 28 ypatos. So. Boston, 1913, pusl. 61. 25c.

TABAKAS.

Kaip jis žmonėms kenkia. Liaukimės rūk! Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patyčių parašė K. Stiklėlis, So. Boston, Mass. 1909 m., pusl. 62. 25c.

ZINGSNIS PRIE SVIESOS.

Vieno akto vaizdelis iš monologas NĖSLAITĖ. Parašė K. S. Liečvaitis. So. Boston, Mass. 1914 m., pusl. 23. 10c.

KUR MUSŲ BOCIAI GYVENO?

Biblija sako, kad pirmutiniai žmonės gyveno Rojuje. Bet mokslas Rojų, visai atmeta. Mokslas mano, kad žmonijos lopšinė buvo šiaurėje. Iš knygos parodo, kodėl taip manoma. Labai įdomus ir pamokantis skaitymas. Kaina 25c.

LIETUVIŲ SEIMYNOS ISTORIJA JUŠKEVICAUS DAINOSE.

Jei nori žinoti, kaip senovėje lietuviai gyveno, tai perskaityk šią knygą. Iš jos sužinosi, kad vyrai turėjo daug pocių, o žmonos po kelis vyrus. Labai užimanti ir pamokanti knyga. Su paveikslais. Kaina 60c.

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Panašios knygos lietuvių kalboje iki šiol da nebuvo. Čia aprašyta kokių dievus garbino senovės indai bei arjonai, egiptėnai, chaldai, asyrai, lietuviai, barbarai ir tt.; kaip tie dievai vadinosi, kur jie gyveno ir kokius jie santykius su žmonėmis turėjo. Knyga stambi ir labai užimanti. Tai yra tikra tikėjimų istorija. \$1.00

MATERIALISTISKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS.

Ši knygelė aiškina proletariato filozofijos mokslą. Jei nori žinoti, kas gimdo pasulyje įvairiausius nuotikius, tai perskaityk šią knygelę. Kalba labai lengva. Knyga protaujančioms darbininkams neapkaunojama. Kaina 25c.

SOCIALIZMO TEORIJA.

Šis veikalas trumpais ir aiškiais faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi draugijos formos, ir kodėl turės būti pakeistas kapitalizmas. Kaina 25c.

DELKO REIKIA ŽNOGUI GERT IR VALGYT?

Valgyti ir gerti reikia dėl to, kad norisi, atsisus nepagavojęs žmogus. Bet dėl ko gi norisi? Dėl ko be valgio žmogus silpsta? Ir dėl ko vienas maistas duoda daugiau spēkų, kitas mažiau? Dėlko žmogui reikia cukraus, druskos ir kitų panašių dalykų? Kodėl jam reikia riebalų? Šituos klausimus suprasti tiktai iš šios knyguotės. Parašė D. G. mūs. Kaina 15c.

KURGI VISA TAI NYKSTA?

Kur nyksta visi tie lobiai, kuriuos žmonės kuria per amžius? Ši intriguojanti politiška-ekonomiška klausimais aiškina garsusis Vokietijos socialdemokratų teoretikas Karl Kautskys. Kaina 10c.

BIBLIJA SATYROJE

Tai Biblijos pasąpa. I Kanadoje tos knygos neįleidžia. Labai juokinga su 379 pūikiais paveikslais, perstatančiais įvairius nuotikius nuo prastatvėrimo pasaulio iki užgimimo Kristaus. Įtrijęs šia knyga niekas nesirūpina. 382 puslapiai. Kaina \$1.90

DŽIAN BAMBOS SPYCIAI.

Ir kitos fofės. Daugiau juokų, negu Amerikoje mumsauno. Šioje knygoje telpa net 72 "Džian Bambos spyčiai", eilės, pasakojimai, humoristiški straipsniukai ir juokai. Antra pagerinta laida. Kaina 25c.

PAPARCIO ZIEDAS.

Ir keturios kitos apysakos: (1) Ne-užtatikintis Vyras; (2) Zydinti Gria; (3) Klaidas; (4) Korektas. Jose nurodoma kaip žmonės paikai tiki ir visokių prietarų, burtų ir tt. 15c.

ALKOHOLIS IR KUDIKIAI.

Arba kaip tėvų vartojami svaiginamieji gėrimai atsiliepa jų vaikams. Kas yra arba tikisi kada nors būti kudiški tėvais, būtina turėti perskaityti šią knyguotę. Kaina 10c.

EILĖS IR STRAIPSNIAI.

Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė straipsnių, juokų ir tt. Puikiai iliustruota. Kaina 25c.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA.

Labai įdomi knyguotė šiuo svarbiu klausimu. Ją skėrė perskaityti geros Tinkas katalikas ir socialistas. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardunas. Kaina 10c.

KODEL AS NETIKIU I DIEVĄ?

Laisvamaniš čia pasako, kodėl ji negali tikėti. Pina argumentu, kurių neįmanoma joks jėzuitas. Kaina tos knyguotės 20c.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.

Šioje knygoje telpa daugybė naujų, labai gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios temos darbininkiškos, revoliucionieriškos tautiškos, humoristiškos ir taisyvamos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvalkiojimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. Kaina 25c.

KUNIGŲ CELIBATAS.

Ši knygelė parodo, kodėl Romos poniežiaus kunigai nespinačiauja. Čia aiškiai visa ju bepatystės istorija. Jos pasakojimas ir dorybių frazės išuonolimas. Šia knyga turėtų perskaityti kiekvienas vyras, tėvas ir jaunikištas, kurie žeidžia, kad jų moteris, dukteris ir mylimosios nepasulyti i tokių kunigų globa. Parašė kun. Geo. Townsend Fox, D. D. su lietuviu Ferdinand de Samogitia. Kaina 25c.

LYTIŠKOS LIGOS.

Ir kaip nuo jų apsaugoti. Parašė D. rūs F. Matulionis. Antra, peržiūrėta ir papildyta laida. Kaina 25c.

"Keleivis," 636 Broadway, South Boston, Mass.

Slaptas Ginklas

Vieno Veiksmo Juokazaislis

Parašė J. Steponaitis

(Tąsa)

KUODIS—Tai gal automobilis pervaziavo, ar ką?

PUODIS—Žinai, seni, tikrai tau ten pastogėj kas nors negerai...

KUODIS—Aha?... matytumėt, pilna pastogė šikšnosparnių, kad...

PUODIS—Je, je, tavo pastogėj (suka pirštą sau prie ausies), tau galvoj šikšnosparniai!

JUODIS—Matot, trumpai sakant, mudu dabar užsėimam mokslo dalykais.

KUODIS—O, tai žinoma, mokslas, tai mokslas...

PUODIS (į Juodį)—Ir ką gi padarysi, negi jam išaiškinsi!

JUODIS—Tai vis galima. (Į Kuodį) Žiūrėk, kaimyne, (iš kur tai pasima ir velkasi graduacijos kostiumą, dedasi kepurę. Puodis irgi taip padaro) čia yra mokslus baigusiu kostiumas.

PUODIS—Kitiems taip rėdytis nevalia—tik mokslus baigusiemis!... (abudu greta porą sykių demonstratyviai pereiną estradą).

JUODIS—Nors mes dar mokslus ir nebaisgėm, bet esam viskam pasiruošę.

PUODIS (veik visai atvėses)—O taip, dar nebaigėm, bet neužilgo, jau neužilgo...

KUODIS—Aha?... tai gerai, aš palauksiu (pačiupinėja sau plaukus, patrina sau barzdą).

JUODIS—Tu vis dar nesupranti, ką mes kalbame. (Prieina prie nupiauto diržo, paima nuo grindų galuoką). Va, čia irgi mokslas, bet jau aš tą šaką metu. Supranti?—imu kitą.

KUODIS—Aha?... nupiautą šaką visi meta. Mokslas, tai mokslas...

JUODIS (švelniau, prieina prie Kuodžio)—Nėra reikalo karščiutis. Aš manau, geriau dabar eik, o užėisi kitą kartą...

KUODIS—Kai Puodis baigs mokslus, tai aš ateisiu... (Eina prie durų).

JUODIS—Taip, taip, gerai sakai...

KUODIS—Ir šunelį atsinešiu...

PUODIS (piktai)—Šunelį atsinešė?

KUODIS (duryse atsisukęs)—Aha?... kad ir uodegos galiukas, bet, žinai, mokslas, tai mokslas! (Išėina. Juodis uždaro duris).

PUODIS—Ot, tai tamsumelis!

JUODIS—Apie ką mes čia studijavom, iki sutrukde?

PUODIS—Apie balsą. E, man visą upą išblaskė,—dargi šuniuką jam apkirpk, padaryk, kaip levą!

JUODIS (žiuri į knygą)—Ką čia daugiau sako apie balsą...

PUODIS—Ką bepadės, man visai pagadino upą. Dar ir to šuniuko balsas prisidės!

JUODIS—Tiesą pasakius, tai irgi yra artistikumas, mokslas. Juk iš paprasto, kudliaus šunelio, padaryti kaip levą, tai ne menkniekis!

PUODIS—Ir tu dar pridėsi!... O tie šikšnosparniai?—pilna ju pastogė!... Nu, baikim apie balsą, aš jau eisiu gult...

JUODIS (žiuri į knygą)—Aha?... Balsas,—išdribti, išlavinti gerklių kalbėjimui, dainavimui, giedojimui.

PUODIS—O ką apie giedojimą sako?

JUODIS (verčia knygą)—Ge ge giedoti. Kas gieda, tas dvigubai meldžiasi.

PUODIS (žiovauja)—Ar giedot, ar dainuot, bet man jau norisi miegot.

JUODIS (pasidėdžiuodamas)—Išgirs, pasauli, pajausk, žmonija! Čia štai, mažam kambarely, lyg du žirneliai vienoj anksty, sutelpa du mokslininkai. (į Puodį) O tu tik apie miegą!

PUODIS—Man dabar norisi arba miegot, arba išrast kokį ginklą. Aš tą šuniuką nudėsiu, o gal ir patį senį...

JUODIS—Ginklas,—tai peržiauri! Kokios šurprios mintys!

PUODIS—Gerai, pažiūrėk, kokia mirtis be skausmo.

JUODIS (verčia knygą)—Be skausmo... be skausmo... (pakeltu balsu): nu, ot, žiūrėk! (ir Puodis prieina prie knygos, pasilenkia, žiūri). Be skausmo: magija, hipnotizmas, astrologija, psikopatija, zodiako ženklai, (pakelia galvą) Uuuu! kaip daug!... (vėl skaito) Sapnų aiškinimas, laimės speliojimas.

PUODIS (traukdamasis toliau)—Dar negana gerai!

JUODIS—Bet tai švelnus kovos budas!

PUODIS—Tai aš, norėdamas šunelį nudėti,

turiu jį užhipnotizuoti, ar jam apie žvaigždes pasakoti? Čia reikia ginklo!

JUODIS—Nu, kad ir ginklas, bet kad nežiaurus, neeksploduojantis.

PUODIS—Bet man tik norisi miego (žiovauja).

JUODIS—Betgi dabar tik ir laikas dirbti. Nauja mintis, turim surastį kokią formulę.

PUODIS (statydamas dvi kedės greta)—Man tai norisi miego, o šianakt, dėl to šunelio, aš neturėsiu gero miego...

(Sėdasi vienas ant vienos kedės, kitas ant kitos, nugarom atstremia į viens kitą. Puodis žiovauja, užsimerkia, snauždia, o Juodis vis dar kalba)

JUODIS—Aš irgi noriu miego, betgi mokslininkai neturi miegoti, kada pasaulis iš jų laukia tiek daug! Štai, žaibas nesuvaldytas, perkunas nesustabdytas, sapnai neįsiskinti, pagaliau štai ir dūzas perplautas!... Du mokslininkai miega! Tiek paslapčių lieka neįsiskinti!... (snauždia).

PUODIS (po trumpos pauzos pašoksta, kad net kedės subraška ir Juodis kone nusirita ant grindų. Vaikščioja ir kalba)—Žinai, tu čia gerų dalykų pasakei!

JUODIS (stodamasis)—Tu šokai, kaip zulkis iš krumo ir išgadinai.

PUODIS—Nieko, nieko, mokslininkai neturi nusigasti.

JUODIS—Mokslininkai neturi ir gaudintis!

PUODIS—Reikia suvokti suvaldomi. žvėrys suvaldomi, ugnis suvaldoma,—kodėl gi negalima būtų "suvaldyti" to senio šunelį ir šikšnosparnius?

JUODIS—Galima,—jeik surast formulę.

PUODIS—Reikia surast slaptą ginklą!... (vėl žiovauja, sėdasi ant kedės, kaip pirma).

JUODIS—Tu su savo visa formule—į lovą! (Eina ir į sėdasi, atremia nugarą).

PUODIS—Slaptas gi gi ginklas... Aš... aha...

JUODIS—A... mokslas, tai mokslas... (Abudu užmiega).

(Po valandėlės barškina duris. Tiedu negirdi. Barškimas pasikartoja keis sykus, bet šie nepabunda. Tuomet durys atsidaro, įeina Katytė ir Patytė. Dairosi, prieina prie miegančių, Katytė vienam ir kitam per lupą pabraukia).

KATYTĖ—Miega, kai versiai lupas atmetę!

PATYTĖ—Šviesos dega... Kaip jie miega,—kiba jie lovos neturi?...

KATYTĖ—Kam jiems lovos! Jie skaužioja, skaužioja, kol jau visai nusikamuoja, paskui sėdasi abudu, prasnauždia.

PATYTĖ—Ir nenuvirsta ant grindų?

KATYTĖ—Kai nuvirsta, tai žino, kad jau laikas keltis!

PATYTĖ—Tai tikri "Mudu du Broliukai"!

KATYTĖ—Tai jau geresnių nereikia!...

(Abidvi vaikštinėja, dairosi, žiūri ir paveikslą ant sienos, pačiupinėja žvakyles).

KATYTĖ—Džiunus, pelėsiai!...

PATYTĖ—Tas pats ir su paveikslu—tur but patys piešė...

KATYTĖ (iš kur tai ištraukia sluotą): —Sluota dar gera.

Bolševiku Okupacija

(Pabėgėlio laiškas)

Gavome laišką nuo vieno žinomo socialistų, kurs pirmosios bolševikų okupacijos metu buvo Lietuvoje, turėjo tarnybą ir pradžioje sakosi "bolševikų nebijojęs". Jis, tarnavo paleikinė valdžioje, o po karto patyrė bėgimo bijo grįžti į Lietuvą. Jo pavardės negalima skelbti, kad nepakenktų jo giminei Lietuvoje.

"Keleivio" Redakcija.

...Bet daug ką rašyti, bet tam reikia daug laiko. Pagaliau ir aprašyti sunku, reikia viską pačiam pergyventi, kad galėtum žmogus įsivaizdinti, ką mums teko pergyventi. Jei kada susitiksim, tai tikrai bus daug ką pasakoti. Bet dabar mėginsiu bent trumpai išdėstyti.

Užėjus bolševikams, mes tiesą pasakius jų nebijojom. Juk jie taip gražiai per radio kalbėjo apie laisvę ir gražų gyvenimą. Aš dirbau toje pat vietoje. Liepos 11 dieną prasidėjo tautininkų masinis suėmėjimas. Tuojuo įvyko seimo rinkimai. Buvo pastatyta kandidatų tiek, kiek į seimą turėjo būti išrinkta narių. Kandidatus statė tik komunistų partija. Kitoms partijoms nebuvo leista rinkimuose dalyvauti. Užvirė didžiausia agitacija, kuri mums buvo nesuprantama, nes kitų kandidatų nebuvo. Buvo varoma varu balsuoti, bet gyventojai rinkimus boikotavo. Aš tikrai žinau, kad vidutinis balsavusiųjų procentas vos siekė 17% turėjusių teisę balsuoti, o vyriausioji rinkimų komisija paskelbė, kad balsavo 99.94%. Paskui sekė "savanoriško" prisijungimo komedija. Aš pats buvau mūsų apylinkės komisijoje ir pas mus balsavo apie 30%, o paduotų balsų skaičius buvo paskelbtas toks, kad išėjo virš 100 procentų, turėjusių teisę balsuoti. Kad galėtų būti daugiau, kaip 100% aš niekaip negalėjau suprasti. Paskui aš buvau paskirtas įsakymo keliu į kitą įstaigą. Taigi pats mačiau, kas dėjosi ukininkų gyvenime. Prasidėjo rusų kišimas į valdiškas įstaigas. Tvarka ėmė irti. Bandžiau nuo tarnybos atsisakyti, bet man buvo atsakyta: "tu nas rabininkai ne osvobozdajusia a snimajutisia."

Taigi ir kenčiau. O areštai plėtėsi, vis "liaudies priešai" buvo naikinami. Kas į jų kategoriją patekdavo, buvo neaišku. Del to dažnai tekdavo nakvoti ne namuose. Areštai buvo vykdomi naktimis ir niekas negalėjo būti tikras, kad nakvotį neištrauks iš lovos. Per trumpą laiką buvo suimta apie 10,000 žmonių, daugiausiai inteligentų. Prieš pat karą, birž. 14 į 15 naktį prasidėjo vėžimas į Sibirą. Per vieną savaitę buvo išvežta virš 30,000 žmonių. Vėžė kas papuolė: vadina mus buržuus, ir darbininkus, inteligentus ir beraščius, 80 metų senius ir kelių mėnesių vaikus, vyrus ir moteris.

Kaip rusai buvo išvyti, tik tada paaiškėjo, kad jų buvo numatyta išvežti apie 70% visų žmonių. Į tą kategoriją turėjo įeiti visi valdininkai, kurie gaudavo pradedant 600 litų algos, visi buvę karininkai, policijos tarnautojai, visi, kurie buvo buvę užsienyje (gyvenę ar reikalais važinėję), visi buvę politinių partijų nariai, visi Šaulių Sąjungos, Vilniui Vaduoti Sąjungos, Skautų ir panašių organizacijų nariai, visi kurie buvo baigę bent 4 klases gimnazijos, visi u-

kininkai, kurie turėjo nemažiau 20 hektarų žemės, pagaliau visi darbininkai, kurie nepritarė režimui.

Aš savo akimis mačiau slapas instrukcijas, tuo reikalu atsiųstas iš Maskvos, kurių bolševikai bėgdami nesuskubo sunaikinti. Ar pritarė režimui niekas neklausė, užteko, kad kas nors liežuvį pakisio.

Vežamieji buvo sukimšti po 40-60 žmonių į prekinius vagonus ir ten užkalto durimis be maisto ir vandens buvo vežami. Dalis silpnųjų mirė dar Lietuvoje. Gi per Maskvos radijo buvo paskelbta, kad lietuviai savanoriškai važiuoja dirbti ir mokytis į broliškas respublikas. Esą yra ir daugiau norinčiųjų, bet visų prašymų iš karto negalima patenkinti.

Gyventojų ekonominis lygis visą laiką šuoliais smuko žemyn. Dirbantiesiems algos buvo pakeltos nuo 10 iki 40%. Gi prekių kainos buvo keliamos neįsipažintai aukščiau. Pavyzdžiui, lašiniai buvo 10 rublių, o nuo liepos mėnesio turėjo būti 28 rubliai už kilogramą.

Avalynė pabrango 5-6 kartus, medžiagos 6-7 kartus, laikrodžiai 11 kartų. Liko tik pastovios kainos maišams, druskai, degtukams ir žibalui.

Kiekviena proga buvo šaukiami fabriku darbininkų meetingai, kuriuos turėjo visi lankyti, ir ten buvo aiškinama, kad dabar jie yra išlaisvinti nuo kapitalistų išnaudojimo ir dabar jų gerbusis pagerėjo, nes esą kainos pakeltos tik luksusiniams dalykams. Baigdavosi padėka "tėvui" Stalinui už visokias gerybes.

Atsiradavo darbininkų, kurie paprašydavo paaiškinti, kokių būdu jų gerbusis pagerėjo, jei jie dabar negali nieko įpirkti, begali tik kelintą dalį nusipirkti sau reikalingų dalykų, palyginti su tuo, ką pirmiau galėjo. Tokie po 2-3 dienų dingdavo ir apie juos jokių žinių nelikdavo.

Ukininkai buvo prispausti milžiniškomis rekvizicijomis, bet jų nebespėjo įvykdyti, amatininkai buvo apkrauti aukštais mokesčiais, bet ir tie dar nepradėjo mokėti. Nuo 1941 metų rudens ukininkai būtų turėję atiduoti visą savo derlių ir visus gyvulius, kad galėtų išpildyti prievolės. Be to, mokesčius turėjo sumokėti nuo 300 iki 500 rublių nuo hektaro, atsižiuirint į jo ukiu dydį. Gi už javų centnerį buvo mokama ukininkui apie 7-9 rublius. Tuo keliu buvo norėta suvaryti ukininkus į kolchozus.

Kaip tik kilo karas, Lietuvoje įvyko sukilimas. Sukilėliai užėmė Kauną, sudarė vyriausybę ir paskelbė atstatytą Lietuvos valstybę, tačiau vokiečiai kraštą okupavę tuojau tą vyriausybę pašalino. Į Lietuvą įžygiavę naciai skelbėsi nešą "išlaisvinimą." Ir tuojau prasidėjo išlaisvinimas nuo lašinių, javų, gyvulių ir kitokių gerų.

Labiausiai nukentėjo žydai, kurie buvo suvaryti į getas. Atėmė iš žydų pirmiausiai brangenybes ir vėliau visus turtus, o paskui pradėjo juos šaudyti tuktančiais. Buvo paskelbta, kad žydų turtas yra Reich turtas, tačiau daugiausiai to turto prisilėpė naciai, kurie tas egzekucijas vykdė. Aš abejoju ar Lietuvos žydų yra likę keliolika tuktančių.

Rudžiai (nacių uniforma) sugrobė visas kiek geresnes žmones. Paskui prasidė-

jo verbavimas "savanorių" Vokietijos fabrikus. Tie "savanoriai" naktį Gestapo buvo išverčiami iš butų, pasodinami į mašinas ir "savanoriškai" su sargyba išvežami.

Mėgino sumobilizuoti jaunimą, bet tas nesisekė. Kiek blogiau mums buvo del to, kad latviai ir estai steigė savo SS dalinius, už tai mums reikėjo didesnį spaudimą atlaikyti. Su latviais ir estais slapta susitarė, kad jie taip pat boikotuos mobilizaciją, bet ar jų pagrindinės organizacijos neturėjo įtakos, ar jie patys apsisprendė kitaip, bet susitarimą sulaužė.

Teroras buvo panašus, kaip pas bolševikus, tačiau jis lietuviams buvo švelnesnis ta prasme, kad naciai nesugebėjo išplėsti savo šnipinėjimo tinklo. Bet žydams jis buvo tikra pražūtis.

Bado Lietuvoje nebuvo, nes ukininkai nevykdė uždėtų prievolių. Vokiečiai buvo nustatę mums tik 800 kalorijų maisto, bet jo visiems užteko del to, kad buvo galima gauti iš ukininkų. Nakvoti eidavome dažnai kitur, nes gaudavome žinių, kad areštai vykdomi. Pačių areštų vokiečiai įvykdė gal mažiau. Tačiau vis dėl to suėmė ir į darbus išgaubė apie 100,000 žmonių.

Aš vokiečių aklu įrankiu Lietuvoje, žinoma, nenorėjau būti. Tai teko palikti darbą toje įstaigoje, kur dirbau ir kitais darbais verstis. Pogrindžio organizacijos prieš vokiečius dirbau. Tačiau pasilikti vėl po bolševikais aš nenorėjau. Dabar mums rupi, kad prievarta atgal nevežtų, bet manome, kad to nebus. Buvo skaičiuojama, kad Vokietijon pabėgo apie 350,000 lietuvių, bet dalis rusų buvo atskirta Rytų Prusijoje. Dabar visose trijose zonose, gal yra 100-150,000 žmonių. Ir tie visi grįžti pas bolševikus nenori.

Mes su J. traukėme į vakarus. Paskui pakelyje buvome pasimėtę, bet ir vėl susitikome. Nuo vasario mėnesio persikėlėme į... kur mus ir užtikto amerikiečiai. Dabar jau atsikvėpėme ir jaučiamės, kaip iš kalėjimo pabėgė.

Jusų...

Skaitytųjų Balsai

Laiškas Tėvui ir Maikiui iš Philadelphia, Pa.

Sveikučiai abudu ir ilgai gyvenkit. Siunčiu jūdviem \$3 Dėdės Samo pinigų. Už \$2.50 tegul man jusų gapadorius siunčia visą metų Keleivį, o už 50c. kalendorių ant 1946 metų. Dar norėčiau pridėti porą diktų, kad judu pajieškotumėt, kur dingo Philadelphiajos Zabaldokas, kodėl jis jau ilgas laikas nepasirodo Keleivyje su komunistų "kultūra" ir kitais "pripotkais." Dievaži, kaip Zabaldokas pabarstydavo pipirų mūsų staliniškiem maskolberniams, tai jie labai ilgai čiaudėdavo, net jų nosys paraudonodavo bečiaudint.

Taigi, Tėve ir Maiki, manau, kad judu pažįstate tą Zabaldoką, paprašykite, kad jis daugiau pipirų pabarsytų tiems lietuviškiems rusams.

Su tikru šacunku,

Marcella Zaleskas, Philadelphia, Pa.

MAIKIO TĖVUI PO PENKINĖ

Prisintė šie draugai: P. Stakenas iš Calgary, Alta, Kanadoje, N. Ramaika iš Haverhill, Mass., Mrs. Veronika Blazevičienė iš Bristol, Conn., F. Vaivil iš McGregor, Man. Kanadoje, Mrs. Elzbieta Navickienė iš Worcester, Mass. (atsiuntė 6 dol.).

Vietinės Žinios

Is BALF susirinkimo

Praeitą penktadienį vakare L. Pil. Draugijos svetainėje įvyko Bendro Amerikos Lietuvių Fondo narių ir draugijų susirinkimas. Buvo pasitarta del tesimo draugijų rinkliavos ir del pravedimo maisto rinkliavos. Tam tikslui išrinkta darbo komisija iš sekamų darbuotojų: Taručio, J. Jankausko, Matijoskos, Kropienės, Steponaičio, Stasiulio, Kilkos ir Mockienės.

Buvo kalbėta ir apie knygų rinkliavą, bet čia visiems buvo aišku, kad susidursime su nemažais sunkumais, nes lietuviškų knygų leidimas Amerikoje jau senai yra kaip ir sustojęs, o pabėgėliams reikėtų siųsti moderniška lietuvių kalba parašytų knygų. P. J. Tuimila nurodė praktišką kelią, kaip padėti lietuviams pabėgėliams tuo žvilgsniu: jis padavė BALF komitetui \$3 užsakyti laikraštį vienam pabėgėliui Švedijoje. Patarina taip daryti visiems, kurie tik turi pabėgėlių adresu Švedijoje, Norvegijoje, Francijoje, Šveicarijoje ar kur kitur, kur eina paštas. Tai geriausias budas suteikti pasiskaitymų ir informacijų lietuviams pabėgėliams.

Susirinkime drg. Palaima įteikė BALF šalpos darbui paremti \$100 nuo Kriaučių unijos 149 lokalo. Susirinkimas kriauciams už jų auką širdingai padėjo. Susirinkimas dar nutarė kreip-

tis į legionierių salės valdybą su prašymu, kad jie nereikalautų už naudojimą jų patalpų praeityje 90 dolerių. Dabar gautas iš jų reikalavimas tiek sumokėti, o kadangi mūsų BALF skyrius neturi laisvų pinigų, tai reikėtų mokėti iš aukų, tuo pačiu mažinant šalpos darbą. Platesnių žinių apie maisto rinkliavą bus patiekta vėliau.

Dorchester Moterų Kluibe

Lapkričio 14 d. įvyko Dorchesterio Lietuvių Moterų Kluibo narių susirinkimas. Tarp kitų reikalų buvo aptartas reikalas pasveikinti A. L. Kongresą ir tam reikalui paskirta \$100 auka. Kai kurios narės tuo nepasitenkino ir siūlė misionierių suvažiavimui paskirti dalį aukų. Kada praeitą pavasarį misionieriai darė savo suvažiavimą Washington, mūsų kluibas jiems buvo skyręs \$5. Bet šį kartą narės apsižiūrėjo ir lietuvių vienybės ardytojas aukos nepaskyrė. Visiems yra žinoma, kad dviems ponams tarnauti negalima.

Praeitą šeštadienį mūsų kluibas turėjo whist party. Buvo prašoma, kad svečiai ateidami atsiųstų kokių nors dovanų nukentėjusiems nuo karo Lietuvos žmonėms. Žmonių buvo nedaug, bet visgi buvo suakota vertingų daiktų. Ačiu už tai geraširdžiams žmonėms. Gaila, kad šis parengimas niekur ne-

buvo pagarsintas ir net "Keleivyje" nebuvo apie tai pranešta. Gal atelytys toki klaida nebeapsikartos.

Klubietė B.

Cambridge'io tokelės

Lapkričio 14 d. vakare, eidamas gatve, pamaciau du piliečių ką tai karštai bediskutuojanč. Priėjau, pasisveikinau ir tuoj vienas sako man:

—Padėk išristi mums tokį klausimą: žinai, mes kluibe turime du gerus senbernius ir abu yra pagarsėję, abu juodu labai trokšta būti mūsų kluibo pirmininkais, o daugiau norinčių lyg ir nesimato. Vienas iš senbernių yra komunistas, kitas katalikas, tai mudu ir ginčijamės, katrą pasirinkti.

Atsakymą daviau jiems tokį: Kadangi žinau, kad senbernis komunistas visados trokšta, kad mūsų tėvų žemė Lietuva būtų po rusais, o senbernis katalikas, kiek man žinoma, užtaria už Lietuvą ir, rodos, kad ji esu matęs ir Šalpos Fondo susirinkimuose, kur kalbėjo už Lietuvą, tai aš dabartinį laiką, jei jau nėra kito pasirinkimo, pasisakyk už pirmininką kataliką, o ne bolševiką.

—Sutikau anadien vieną L. R. D-jos narį. Jis mane staciai iš vietos paklausė:

—Pasakyk, ar dar veikia Cambridge Lietuvai Remti Draugijos skyrius, aš nesu mokėjęs už pėreitus metus nario mokesčio ir už šiuos metus nesu mokėjęs, bet nežinau, ar kada daromi susirinkimai ar ne.

Paaishkinau jam, kad LRD skyrius gyvuoja ir net susirinkimus kviecia, bet platesnių žinių aš tam nariui negalėjau duoti. Gal kas iš valdybos paaishkintų per spaudą, kada ir ką draugija daro.

A. S.

South Bostone suzeista 30 žmonių

South Bostone, ties Dover streeto tiltu, pereiną subatą įvyko traukinių nelaimė, kurioj buvo suzeista 30 žmonių. Išėjus iš South Station traukinys su žmonėmis smogė priešakiu į tuščią traukinį, kuris stovėjo ant tų pačių bėgių. Pirmutinio traukinio garvežis atspalaidavo nuo traukinio, nušoko nuo bėgių ir apsivertė. Stovėjusio traukinio garvežis, pirmojo traukinio smugiu, buvo suvarytas į vagonus. Nelaimės vietoj tuoj atpyškėjo 50 policmanų su automobiliais ir 12 ambulansų. Apie 20 sužeistų žmonių nuvežta miesto ligoninėn.

Subway traukinys nušoko nuo bėgių

Bostono subway tunely, po Kenmore skvėru, pereiną subatą įvyko nelaimė. Vienas traukinys nušoko nuo bėgių ir visi kiti traukiniai paskui jį turėjo sustoti tunely. Apie 30 minučių buvo sustojęs visas trafikakas. Požemio stotyse žmonių prisigrudo sausakimšai.

"Keleivis" yra gera šventė dovana draugams ir pažįstamiems. Užsakykit jį savo artimiesiems!

TAIP

87

NAUJI BUSAI PALENGVINS bet...

Boston Elevated Railway užsako naujus busus jau nuo 1942 metų. Per tą laiką gauti 105 nauji busai ir jau važinėja. Šiandien "EI" turi užsakius da 184 naujus busus.

Iš tų 184 busų mes tikimės gauti per 6 mėnesius vos tik 87. Iki Elevated gaus visus 184 naujus busus, 65 didžiųjų kelių aptarnavimas bus apsunkintas.

Bet tie 87 nauji, modernūs busai palengvins. Jie įneš naujo patogumo "EI" vartotojams, kurie karo metu turėjo daug suvaržymų ir nepatogumų.

"EI" dėkoja visiems savo vartotojams, kad jie supranta rekonversijos problemas ir prašo toliau ko-operuoti mūsų pastangoms duoti gerą patarnavimą Bostono Metropolijai.

BOSTON ELEVATED RAILWAY

Vietinės žinios

Iš lietuvių susirinkimo

Praeitą sekmadienį L. R. Draugija buvo sukvietusi So. Bostone viešą lietuvių susirinkimą. Buvo susirinkę virš 200 žmonių. Kalbėjo p. Tuinila, aiškino L. R. D-jos darbą ir užsimojimą kelti lėšas Lietuvai remti. Adv. K. Kalinauskas kalbėjo apie Lietuvos klausimą, kaip **laisvės klausimą**. Ponia Devenienė ilgokoj kalboj nupiešė lietuvių pabėgėlių vargus ir aiškino, kaip mes, čia esantieji, galime padėti mūsų vargstantiems tautiečiams. Po ponios Devenienės kalbos buvo padaryta rinkliava. Surinkta salę \$112.03 aukų. Prie tų aukų prisideda dar praeitą savaitę p. J. Tuinilos gautos savanorių Lietuvos rėmėjų aukos: pp. Bratėnų \$25, p-nios Januškevičienės \$10 ir J. Steponaičio \$10. Visi pinigai eis A. L. Kongresui paremti.

J. Januškis baigė susirinkimą pabrėždamas bendro, tarpsprovinio darbo svarbą ir būtinumą šiuo metu.

Susirinkimui pirmininkavo ponia Anelė Januškevičienė, o Gabijos choras, atidarius susirinkimą, padainavo Amerikos ir Lietuvos himnus ir porą dainelių, už kurias publika chorui karštai padėkojo plojimais. Po susirinkimo buvo priimtas sekamas nutarimas:

Susirinkimo nutarimas

Viešas lietuvių susirinkimas, sukvietas Lietuvai Remti Draugijos ir įvykęs So. Bostone, Municipal Building svetainėje, išklauses kalbėtojų apie dabartinę Lietuvos padėtį ir apie lietuvių pabėgėlių ir tremtinių sunkią būklę.

Nutarė:

Visi Amerikos lietuviai, kaip vienintelę laisva lietuvių tautos dalis dabartiniu metu, turi būti lietuvių tautos laisvės troškimų reiški-jai ir lietuvių tautos teisių gynėjai;

Reikšdami lietuvių tautos giliausius troškimus, mes iškilmingai pasisakome už gražinimą nepriklausomybės ir demokratinę teisę Lietuvos gyventojams;

Mes sveikiname visuotiną Amerikos Lietuvių Kongresą, kurs susirenka Chicagoj šio mėnesio gale ir linkime jam sėkmingo darbo jungiant visus lietuvių kovai už Lietuvos nepriklausomybę ir demokratinę ateitį;

Mes reikiame širdingos padėkos mūsų naujamai tėvynei Amerikai už jos humanišką politiką link Lietuvos tremtinių ir pabėgėlių ir trokštame, kad galinga Amerika nedvejodama laikytųsi Atlanto Čarterio kilnių principų ir stotų už tokią taiką, kuri grąžins visiems tremtiniams jų tėvynę, o visoms pavergtoms tautos — jų laisvę;

Mes reikiame pagėdavimo, kad Amerika leistų mūsų šalpos organizacijoms susisiekti su lietuvių pabėgėliais ir tremtiniais, aplankyti juos ir susisiekti su jais paštu;

Mes prašome, kad Amerikos Raudonasis Kryžius darytų pastangų tarpininkauti tarp mūsų ir mūsų artimųjų Lietuvoje bei tremtinių Sibire ir kitose Rusijos vietose.

Mirė Vincas Cunys

Pereitą savaitę, lapkričio 15 d., mirė Vincas Cunys, advokato Juozo Cunio tėvas, išgyvenęs Amerikoje 50

metų su viršum. Palaidotas šį panedėlį Holy Cross kapinėse, Maldene.

Velionis buvo kilęs iš Vilniaus krašto, Viečiųų kaimo, Daugų parapijos. Gyvendamas So. Bostone darbojosi draugijose ir visada rūpinasi lietuvių palaikymu. Pastutiniaisiais laikais gyveno prie sunaus Juozo, 29 Gould St., W. Roxbury.

Liko nuliudusi velionies žmona Marcelė, po tėvais Vilkauskaitė, duktė Katarina Durbin ir du sūnūs: Juozas ir Jonas.

Nuliudusiai šeimai "Keleivis" reiškia gilią užuojautą.

Iš LDD 21 kuopos susirinkimo

Pereitą penktadienį Lietuvos Darbininkų Draugijos 21 kuopa darė savo susirinkimą Liet. Pil. D-jos patalpose. Dalyvavo gražus būrys narių.

Susirinkime buvo aptarta dėjimasis į bendrą LSS 60, 71 ir LDD 21 kuopų vakariene "Keleivio" ir LSS 40 metų sukaktuvėms paminėti. Nutarta veikliai vakariene rengime dalyvauti ir buvo išrinktos gspadinės iš sekamų draugų: Audickienės, Valantienės, Vinciniūnės, Senkienės, Brazaitienės, Aniestienės, Andriukaitienės, Ramanauskienės, Valeikienės ir Jonušienės. Pačios šeimininkės pasiskirstys darba.

Iš vyrų į bendrą LSS ir LDD vakarienes komisiją įėjo draugai Audickas, Taurinskas ir Trainavičius. LDD 21 kuopa nutarė paskirti \$10 iš savo išdoto Amerikos Lietuvių Kongresui pasveikinti.

Kor.

Pirmosios Kalėdų dovanos

Dorchesterietis Vincas Gegužis, ilgametis "Keleivio" darbininkas (šiuo tarpu jis "Keleivyje" nedirba), įteikė "Keleivio" reporteriui penkinę ir pasakė: "Tai Kalėdų dovana dviem mano draugams — Taurinskui ir Virbalui, telanko juos "Keleivis".

Aišku, Vincas nepadarė klaidos. Tai dovana, kuri jo draugus lankys per ištisus metus ir visuomet-bus laukiama.

Rep.

Dr. Duserick grįžo iš armijos

Kap. Dr. W. G. Duserick, žinomas lietuvių darbuotojas, ką tik grįžo iš armijos, garbingai pasiluoosavęs iš Medical Corps. Jis nuo šio pirmadienio vėl pradėjo savo gydymo praktiką. Jo ofisas randasi 528 E. Broadway, So. Bostone.

Kariuomenė Dr. Duserick ištarnavo virš dvejų metų, buvo Anglijoje, Francijoje ir Vokietijoje (Niuremberge). Prieš stodamas į armiją Dr. Duserick buvo veiklus lietuvių rateliuose. Jis yra vedęs ir turi tris sūnelius. Daktaro šeima ir draugai džiaugiasi jam laimingai grįžus iš karo tarnybos.

J. G.

Ziurkės užpuolė South End

Bostono South End gyventojai pakėlė protestą, kad miesto valdžia nieko nedaro kovai su žiurkėmis. Jamaica Plain gyventojus žiurkės taip apniko, kad jų pilni sklepai ir kiemai.

Lankėsi viešnios

Šį pirmadienį mūsų redakcijoj atsilankė viešnios ponia E. Devenienė iš Waterbury, Conn. Viešnia sekmadienį kalbėjo lietuvių viešame susirinkime South Bostone, vakare ji buvo nuvykusi į Worcesterį, kur dalyvavo sandariečių vakarienej grįžusiems kariams pagerbti ir vėlai vakare vėl

grįžo į Bostoną. Su p. Deveniene buvo atsilankiusi ponia Tumavičienė, Bostono veikli darbuotoja.

Fifty-Fifty žmonės

Bostono jaunimo ratelis nutarė iš savo gana biedno išdoto paskirti \$20 Lietuvos gelbėjimo reikalams. Bet mūsų jaunieji nežinojo, kur pinigų pasiūsti, tai nutarė

paskirti po \$10 A. L. Kongresui ir misionieriams. Mūsų jauniešiams, matomai, patinka toks fifty-fifty nusistatymas, nes su juo nereikia daryti pasirinkimo: paskirstei perpus ir viskas aišku...

Jauniklis.

SLA nominacijos

Milton, Mass. SLA 360 kuopoje praeitą sekmadienį

ivyko nominacijos į SLA Pild. Tarybą. Daugiausia balsų gavo sekami kandidatai:

Pirm. F. J. Bagočius 22 balsų; vice-pirm. P. Dargis — 13 balsų; sekr. M. J. Vinikas — 13 balsų; išd. K. P. Gugis — 14 balsų; išd. glob.: E. Mikužutė 13 balsų, S. Bakanas — 9 balsų; daktaras kvotėjas Dr. Pilka — 18 balsų.

PARSIDUODA 2 NAMAI

Geroj vietoj parduoda 2 namai po 3 šeimynas. Kaina nebrangi. Viskas moderniška. Pamatyti: (47)

MR. STANLEY STACIOK, 81 Intervale St., 2nd floor, Montello, Mass.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E. Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir visokių rūšių alų baliams, vestuvėms į namus ir sales. (-)
Savininkai:

Jonas Arlauskas ir
Juozas Skandalis.
Telef.: SOU 3141.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

414 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4
ir nuo 7 iki 8
506 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUth Boston 1320

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais:
nuo 10 iki 12 ryto
278 HARVARD STREET
kaim. Inman St., arto Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.

Tel. 28624

Dr Joseph A Gaidis

OPTOMETRISTAS
Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 5
nuo 7 iki 9
Seredomis 9 iki 12
ir susitarus
AKIŲ DAKTARAS
Ištaisau defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžinu sviesą. Išegaminuoju ir priskiriu akinius.
114 Summer Street
LAWRENCE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

is Leningrado.
Specializuoja Vyrų ir moterų nusiūpinimą. Gyvenimo permainingą moterų. Moterų ir vyrų ligas Kraujo ir Odo Ligos.
Valandos: nuo 10 iki 12 dienų
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570

Tel. SOU 2805

DAKTARAS J. L. Pašakarnis

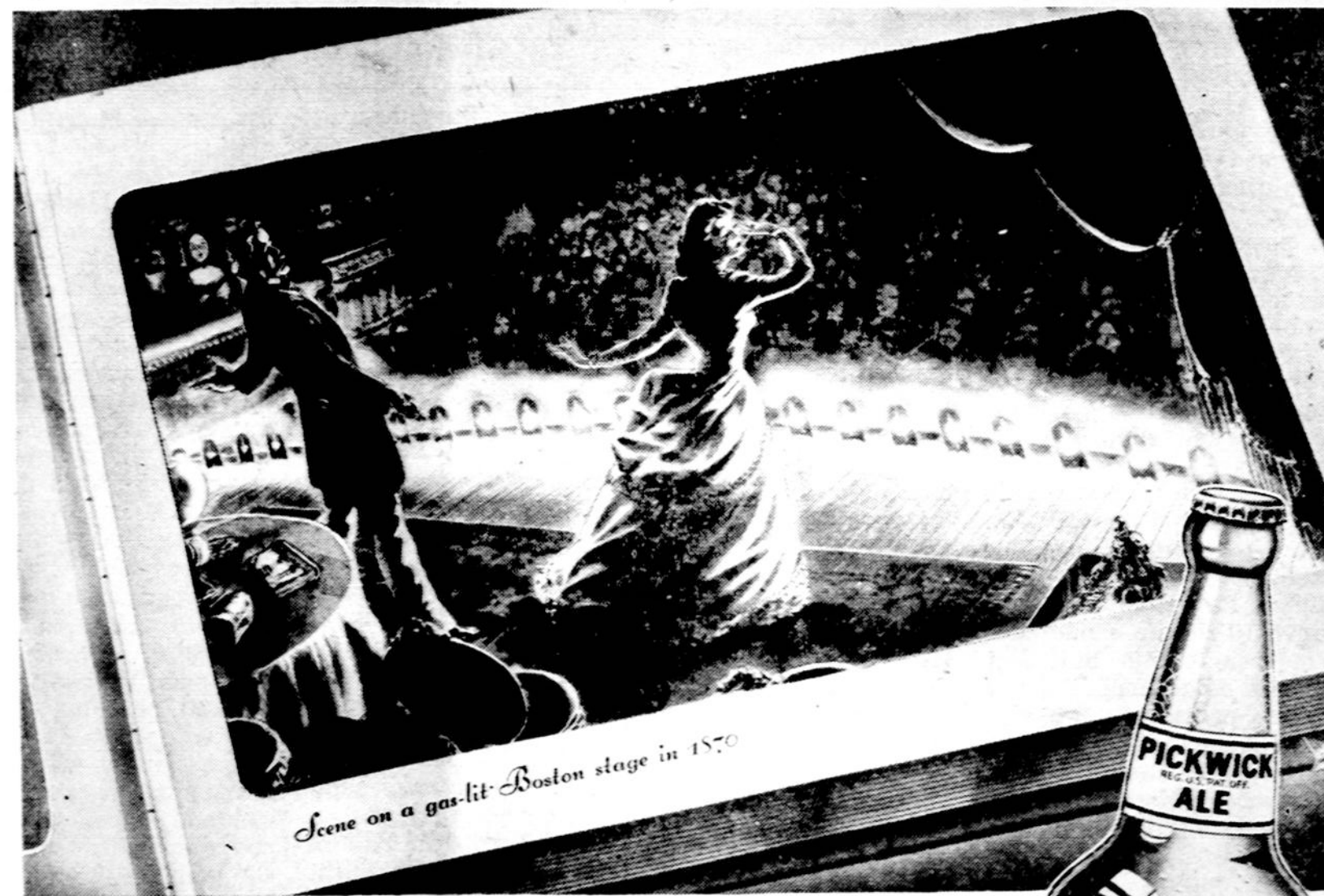
OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dienų
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 27
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba: Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą
Valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vak. kasdien
Nedėliomis, nuo 10 ryto iki 1.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-
TYTOJAI
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

IN 1870

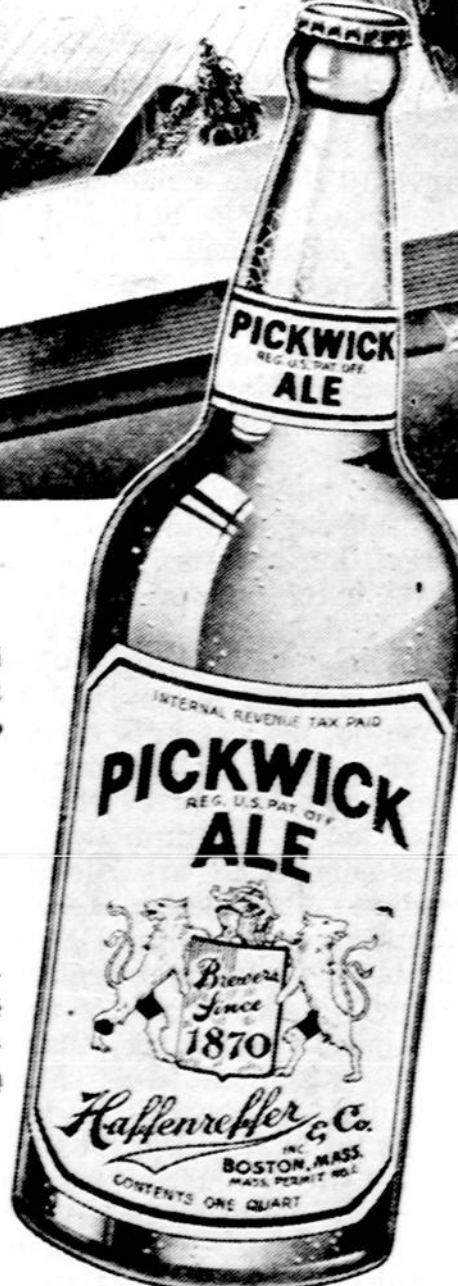
tais metais, kada buvo įkurta Haffenreffer & Co., Inc. Bostone buvo tik 9 teatrai. Didžiausias ir garsiausias jų buvo Boston Theatre, stovėjęs West ir Washington gatvių kertėj. Dekoracijos buvo šurkščios, estrada buvo apšviečiama gazu. 80 m. gale įvesta scenon elektra.

IN 1945

Bostono plote yra jau daugiau kaip 160 teatrų. Dauguma jų įrengta judomais paveikslams, kurie pasidarė tiek populiari, kad konkuruoja estrada. Kuomet šioj amerikiečių pasilinksminimo srityje ejo tokia didelė permaina, kartu augo ir Haffenreffer & Co., Inc., kuri gamina mėgiamiausią Naujos Anglijos alų — PICKWICK ALE. Dabar ji užima žymiausią vietą tarp didžiųjų Amerikos bravorų.

SEPTYNIASDEŠIMT PENKTA METINĖ SUKAKTIS

HAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

Misionieriai ir "Kiaulių Kojų Skutikai"

Lapkričio 15 d. įvyko So. Bostono Liet. Pil. Draugijos susirinkimas. Iš to susirinkimo pažymėtina tiek, kad jame pasirodė misionieriai ir norėjo southbostoniečius atvesti į išganymo kelią. Bet L. Pil. Draugijos nariai lietuviškiems salaveišiams nedavė nieko.

L. P. Draugijos direktoriai, matomai dėl švento pakajaus, buvo pasiūle duoti misionieriams \$20. Draugijai nebūtų buvę sunku tiek pinigų išmesti, bet nariai neužgrytė tos dovanos.

Kaip tik prasidėjo diskusijos tuo klausimu, misionieriai pradėjo save girti ir neiškentė neišniekinę kitų. Vienas jų kalbėtojas pasigyrė, kad vien tik misionieriai susideda iš mokytojų žmonių, kurie dalyvauja Washingtono su kongresmonais ir senatoriais, o tie, girdi, kur Chicagoj, tai susideda iš tokių, kur kiaulės kojas skuta...

Kuomet nariai išgirdo, kad misionieriai su kiaulėmis kojom taikosi į L. Pil. Draugijos dolerius, jie nutarė neduoti nieko. Taip ir negavo.

Mūsų draugija yra nutarusi siųsti į Chicagoj delegatus ir yra paskyrusi A. Liet. Kingresui auką \$100.

Koresp.

RADIJO PROGRAMA

Lietuvių Radijo Korporacijos programa ateinančių nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

- 1—Armonistai Jonas Shurila iš W. Roxbury ir Juozas Povilaitis iš S. Bostono.
- 2—Birutės Radio Choras, vadovaujant V. Minkienei.
- 3—Pasaka apie Magdute.

Reikalinga moteris

Prižiūrėti 2 mažus vaikus dienas, kai motina išeina darban. Sužinot "Keleivio" ofise.

APVALAU NAMUS

Storus, tavernas, restoranus, barbernes ir bendrai atlieku visokių namų sienų ir langų apvalymo darbą.

Stanley Pocius,
53 Oak St., Boston, Mass.

NORIU PIRKT NAMĄ

Noriu 2, 3 ar 4 šeimynų namo South Bostone ar Dorchester, tiesiai nuo savininko, be agentų. Kas tokį namą turi ir nori parduoti, prašau pranešti šiuo adresu: J. A. (47) 636 Broadway, So. Boston.

PARSIDUODA 2 PEČIAI

Du špžiniai (railroad) pečiai parduodami po \$10. Duoda labai daug karščio, tinka šorui, dirbtuvei ar sklepiui. Galima šildyti anglimis, malkomis, popiergaliais ir t.t. Sužinot "Keleivio" ofise. (47)

SVARBUS REIKALAI

ANA STEPONKUS

Pirmiau gyvenusi Cambridge ir Dorchester, Mass.
JOHN J. YARUSEVICIUS
Pirmiau gyvenęs 161 8th St., So. Boston, Mass.
JOSEPH SKIRKEVICIUS
Pirmiau gyvenęs 75 Silver St., So. Boston, Mass.
JOSEPH KATARASKAS
Pirmiau gyvenęs South Boston, Mass.

Jie patys, arba apie jų dabartinę gyvenimo vietą žinantieji, tuojau atsišaukite pas:
ADV. F. J. BAGOČIUS,
302 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. SOU. 4645

Take advantage of CASPER'S morning SPECIAL \$10.

SOFT, CREAM-OIL PERMANENT \$8.
Special from 8:30 A. M. to 10:30 A. M.
OTHER PERMANENTS FROM \$5. TO \$50
Luxurious Waves Set While You Relax in Glamorous Surroundings.

CASPER'S Beauty Salon

738 E. Broadway, South Boston, Mass.
Hours: 8:30 to 5. Open Thursday Evenings

Geriausia Užėiga Vyrams ir Moterims Yra

SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai patarnauja. (11-24)

258 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.